

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra hudební výchovy

Studijní obor: Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání – Hudební kultura se
zaměřením na vzdělávání

Romana Bandriová

**Základní umělecká škola Uherský Brod a osobnost jejího
zakladatele Františka Veselky**

Bakalářská práce

Olomouc 2016

Vedoucí práce: PaedDr. Lena Pulchertová, Ph.D.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně bez cizí pomoci
a veškeré zdroje jsem uvedla v seznamu použité literatury.

V Pražích 15. 4. 2016

Podpis _____

Tímto děkuji PaedDr. Leně Pulchertové, Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce, za cenné rady a poskytnuté konzultace. Dále bych chtěla poděkovat vedení ZUŠ Uherský Brod za poskytnutí užitečných materiálů, informací a fotografií a Muzeu Jana Ámose Komenského v Uherském Brodě.

OBSAH

ÚVOD	5
1 HUDBA V UHERSKÉM BRODĚ	7
1.1 Vznik města Uherský Brod	7
1.2 Počátky organizovaného hudebního života	9
1.3 ZUŠ jako součást hudebního života města	10
2 POČÁTKY HUDEBNÍ ŠKOLY	12
2.1 Přípravné období	12
2.2 Školní rok 1946 – 47	16
2.3 Školní rok 1947 – 48	18
2.4 Školní rok 1948 – 49	19
2.5 Školní rok 1949 – 50	20
3 OSOBNOST FRANTIŠKA VESELKY	22
3.1 Život Františka Veselky	22
3.2 Vývoj školy pod vedením Františka Veselky	23
3.3 Pěvecký sbor Dvořák	26
4 ŠKOLA V LETECH 1970 – 1990	28
4.1 Dětský cimbálový soubor Šablíčka	29
4.2 Školní rok 1972 – 73	29
4.3 Založení Kruhu přátel hudby	30
4.4 Založení soutěže Muzikant	31
4.5 Dětský pěvecký sbor Comenius	32
4.6 Škola v letech 1979 – 1986	32
4.7 Škola v letech 1989 – 1992	33

5	ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA UHERSKÝ BROD A SOUČASNOST	35
5.1	Významná etapa 1993 – 2016	35
5.2	Hudební obor.....	37
5.3	Výtvarný obor	38
5.4	Taneční obor.....	39
5.5	Literárně-dramatický obor.....	39
5.6	Celkový náhled na vývoj školy	40
	ZÁVĚR.....	42
	RESUMÉ.....	43
	SUMMARY.....	44
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	45
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	47
	SEZNAM PŘÍLOH	49

ÚVOD

Tato bakalářská práce se bude zabývat zkoumáním historie vzniku Základní umělecké školy v Uherském Brodě a osobností jejího zakladatele Františka Veselky. Cílem je popsat okolnosti, které umožnily vznik této školy, první zmínky o škole, historii školy a také současnou situaci školy a její význam v kulturním a hudebním životě města Uherský Brod. Budu se zabývat úplnými počátky školy a jejími změnami v průběhu let. Tyto změny se budou týkat zejména personálního obsazení, vnitřní organizace školy a také jejího kulturního významu.

Dále se budu věnovat osobě jejího zakladatele Františka Veselky, významné osobnosti města Uherský Brod, který byl ředitelem Hudební školy v Uherském Brodě a dlouholetý dirigent pěveckého sboru Dvořák. V této práci se budu zabývat jeho přínosem pro hudební život v Uherském Brodě a také osobním životem. Za zmínku stojí, že hudební talent se objevuje již u příbuzných prapředků, jelikož z jeho pokrevní linie pochází i hudební skladatel Leoš Janáček. Informace o životě Františka Veselky budu čerpat z publikací o významných osobnostech v Uherském Brodě.

Ve své práci se také budu věnovat současné situaci Základní umělecké školy v Uherském Brodě a jejího významu v regionu. Patří sem veškeré události týkající se prezentací školy v moravském regionu během 20. a 21. století. Bude se jednat o koncerty, pěvecká vystoupení, významné soutěže, které umožnily zviditelnit jméno této školy a zasloužily se o její popularitu. Jako zdroje budou použity interní materiály školy, programy, místní tisk.

Nedílnou součástí mé práce bude i zhodnocení významu této školy v hudebním a kulturním životě ve městě Uherský Brod. Zaměřím se zejména na edukační činnost na škole a to s přihlédnutím i na léta minulá. Porovnáám zejména všeobecný zájem o mimoškolní aktivity, jako je např. hra na hudební nástroj, členství v pěveckém sboru, atd. z pohledu historického a současného.

Jako zásadní opěrné body budou použity kroniky, almanachy a interní materiály umělecké školy, které mi byly poskytnuty k zapůjčení. Dále pak novinové články města Uherský Brod. Budu však vycházet i z materiálů Muzea Jana Ámose Komenského

v Uherském Brodě, neboť i zde jsou zmínky o hudební škole a její spojitosti s kulturním životem ve městě.

1 HUDBA V UHERSKÉM BRODĚ

V této kapitole bude blíže popsáno město Uherský Brod. Cílem je přiblížit zejména jeho vznik, umístění a popis kulturního života odehrávající se v tomto městě. Tato kapitola Vás má obecně seznámit s Uherským Brodem a přiblížit Vám jeho charakter.

1.1 Vznik města Uherský Brod

Město Uherský Brod je jedno z nejstarších sídel jihovýchodní Moravy a nachází se v blízkosti hranic moravsko-slovenského pomezí. Velká část města leží na jižním úbočí Lysé Hory. Město se nachází ve Vizovických vrších, pouze jižní část města náleží vrchovině Bílých Karpat.¹ Přes toto území vedla odedávna nejstarší obchodní cesta, díky níž se Morava pojila se Slovenskem a umožnila tím nejstaršího osídlení této oblasti.² Počátky historického osídlení Uh. Brodu, jehož název označuje brod přes řeku Olšavu, a jehož původní jméno bylo „Na Brodě“, sahá až do 10. – 12. století. Původní osada pravděpodobně ležela na místě, kde se nyní nachází jižní část města a tvořila důležitou pevnost na hranici mezi Moravou a Uherským státem.³ Toto město je jedno z nejstarších sídel jihovýchodní Moravy. Jako důkaz o jeho existenci posloužil vznik dominikánského kláštera mezi lety 1254 – 1262.⁴ Podél toku Olšavy bylo v blízkosti této osady ve 13. století vystavěno město, které tvořilo táhlé ulicové tržiště opisující starou obchodní cestu.⁵ Toto tržiště se postupem času utvářelo do rozsáhlého náměstí – rynku, který se pomalu rozšiřoval. Povinností nového města bylo bránit Moravu proti nepřátelským vpádům a také sloužilo jako velmi důležité tržiště pro obchodníky při cestě do Uher.⁶ Díky rozvíjejícímu se obchodu a řemesel se z původně silně zemědělského a řemeslnického města stávalo průmyslové středisko. Později bylo město svoji výstavbou domů rozděleno na Horní a Dolní náměstí.⁷ Tato industrializace města v 18. a 19. století přispěla k jeho germanizaci, která však až koncem 19. století mizí, neboť město získává český

¹ BARTOŠ, Josef, Ludmila HLAĐÁKOVÁ, Ladislav HOSÁK, et al. *Uherský Brod: minulost i současnost slováckého města*. 1. Brno: Blok, 1971. s. 388. ISBN 47-021-72.

² Tamtéž, s. 13.

³ Tamtéž, s. 15.

⁴ NEKUDA, Vladimír a kolektiv. *Uherskohradištsko*. 1. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 1982. s. 675. ISBN 59-172-80.

⁵ BARTOŠ, Josef, Ludmila HLAĐÁKOVÁ, Ladislav HOSÁK, et al. *Uherský Brod: minulost i současnost slováckého města*. 1. Brno: Blok, 1971. s. 14 – 15. ISBN 47-021-72.

⁶ NEKUDA, Vladimír a kolektiv. *Uherskohradištsko*. 1. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 1982. s. 675. ISBN 59-172-80.

⁷ BARTOŠ, Josef, Ludmila HLAĐÁKOVÁ, Ladislav HOSÁK, et al. *Uherský Brod: minulost i současnost slováckého města*. 1. Brno: Blok, 1971. s. 16. ISBN 47-021-72.

charakter kulturního života a české spolkové instituce čelí germanizačním snahám.⁸ Do roku 1919 ve městě působily dvě politické obce: Uherský Brod – město a Židovská obec. Židovské osídlení ve městě sahá až do roku 1470. V 16. století byli židé nuceni obydlovat pouze předměstskou část, později, v 17. století, byla utvářena ghetta přímo ve městě, kam se židovská obec soustřeďovala. Ve 2. polovině 19. století dochází k emancipaci Židů a židovská komunita se integruje do společnosti.⁹ Do roku 1960 bylo město součástí gottwaldovského kraje, poté však náleželo okresu uherskohradištskému a k Jihomoravskému kraji, nyní patří do Zlínského kraje.¹⁰ Město Uherský Brod je proslaveno i díky skutečnosti, že je možným rodištěm Jana Ámose Komenského. Spekulace ohledně rodiště Komenského se vedou nadále a jednoznačná odpověď neexistuje. Navzdory tomu je jako rodný dům J. A. Komenského označen dům v Uherském Brodě, na kterém je znázorněna jeho podobizna a osobní informace.

11

⁸ NEKUDA, Vladimír a kolektiv. *Uherskohradištsko: vlastivěda moravská*. 1. Brno: Tisk, 1992. s. 382. ISBN 80-85048-39-6.

⁹ BARTOŠ, Josef, Ludmila HLAĐÁKOVÁ, Ladislav HOSÁK, et al. *Uherský Brod: minulost i současnost slováckého města*. 1. Brno: Blok, 1971. s. 14. ISBN 47-021-72.

¹⁰ Tamtéž, s. 15.

¹¹ Uherský Brod: Historie města. *Uherský Brod* [online]. Uherský Brod, 2003 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.ub.cz/info/historie-mesta?&expandMenu=16>

1.2 Počátky organizovaného hudebního života

Uherskobrodsko je známé tím, že bylo odedávna nositelem spontánní lidové zpěvnosti, jehož centrem byly kostely a školy.¹² První zmínky o hudbě a zpěvu v tomto městě se váží k uherskobrodskému školství. Sahají až do 16. století, kde je nově postavená škola centrem chrámové hudby. Tato hudba silně souvisela s náboženskými zpěvy a svátky. Kulturu v tomto století zastupoval dominikánský klášter. Uherský Brod byl v tomto století centrem humanistické kultury v širokém okolí. Od roku 1691 se utvářel literátský sbor a mimo něj i instrumentální soubor, který se skládal z trubky, trombónů, tympanů, smyčců a lesních rohů.¹³ Tato podoba hudebního života se nijak zvláště během 16. a 17. století neměnila ani nerozvíjela až do roku 1869. Dvacet let před tímto rokem se začal prosazovat nový myšlenkový proud v souvislosti s národním obrozením. Nezdá se, ale tyto projevy zasáhly i život v Uherském Brodě. Pro hudbu ve městě znamenaly silnou vzpruhu. Lidé pociťovali touhu po kulturním životě, pociťovali vlastenectví, které chtěli vložit do kulturního života. Mezi prostými občany se našli i stateční, kteří se odhodlali bojovat za podporu hudebního, zároveň kulturního života v Uherském Brodě. Začaly se volně utvářet pěvecké spolky. Lidé hudebně založeni se pravidelně scházeli a „muzicírovali“. V témže roce, v roce 1869, vznikla ve městě Občanská beseda, což byl první čtenářsko-literární český spolek, který ve městě soustřeďoval veškeré hudební dění až do 1. světové války.

Od roku 1922 působil v Uherském Brodě člen hudebního rodu Hábů, Emil Hába, varhaník¹⁴, skladatel, hudební pedagog a ředitel kůru v Uherském Brodě. Hned po příchodu do Uherského Brodu se aktivně začal spolupodílet na organizaci hudebního života, což zapříčinilo neobvykle rychlý rozvoj hudebního života ve městě.¹⁵ Po druhé světové válce docílil Emil Hába toho, že dostal povolení k otevření hudební školy. Avšak ta měla velké nedostatky, jako např. nedostatek učitelů, žádné zřízení učeben ani vybavení pro vyučování hudby. To vedlo k závěru, že se jednalo o jakési provizorium, které se hudební školou ani nazvat nedalo.

Emil Hába se ve své tvorbě zaměřoval na sbormistrovství a dirigentské aktivity, a to na uměleckou činnost s chrámovým sborem, se studentským sborem, s dechovou hudbou

¹² KUSÁK, Jiří. *Emil Hába: Interregionální průsečíky hudební kultury Moravy a Slezska 20. století*. 1. Ostrava: Repronis, 2006. s. 19. ISBN 80-7368-188-9.

¹³ NEKUDA, Vladimír a kolektiv. *Uherskohradištsko: vlastivěda moravská*. 1. Brno: Tisk, 1992. s. 382. ISBN 80-85048-39-6.

¹⁴ Hře na varhany se učil na brněnské varhanické škole, kde studoval ve třídě ředitele Leoše Janáčka.

¹⁵ KUSÁK, Jiří. *Emil Hába: Interregionální průsečíky hudební kultury Moravy a Slezska 20. století*. 1. Ostrava: Repronis, 2006. s. 36. ISBN 80-7368-188-9.

a v Hudebním spolku Dvořák.¹⁶ Tento nejvýznamnější uherskobrodský pěvecký spolek vzniká v roce 1926. Soustřeďoval se na hudební a dramatické dění. Pěvecký soubor přetrvává dodnes, avšak během svého vývoje prošel mnoha změnami ve vedení sboru, ale také i obsazení. Mezi dvěma světovými válkami se o rozvoj hudebního života zasloužila zejména činnost dechové hudby. Po roce 1945 se veškeré dění týkající se hudebního života ve městě soustřeďovalo kolem Osvětového domu, což je nyní Dům kultury. Avšak nejvýznamnějším přínosem pro hudbu v Uherském Brodě byla instituce, tehdy známá jako Městská hudební škola (MŠU), později přejmenována na Lidovou školu umění (LŠU) Nyní nese název Základní umělecká škola Uherský Brod (ZUŠ).¹⁷

1.3 ZUŠ jako součást hudebního života města

V současné době škola vyučuje čtyři umělecké obory: hudební, výtvarný, literárně-dramatický a taneční. Pořádá každoročně řadu kulturních akcí, jako např. interní koncerty, divadelní a taneční představení, výstavy výtvarného oboru, atd. Vyučování je dostupné žákům základních a mateřských škol. Škola poskytuje v současné době umělecké vzdělání 903 žákům. Z toho 585 žáků navštěvuje hudební obor, 58 literárně-dramatický, 46 taneční obor a 211 žáků navštěvuje výtvarný obor. Základní umělecká škola vyučuje podle svého ŠVP „Brána do světa múz“ a podle učebních plánů MŠMT.¹⁸ Na škole nadále funguje Přípravná hudební výuka pro 5-ti leté žáky s vyučováním 1 hodinu týdně. Dále nabízí speciální hudební nauku pro přípravu ke studiu na konzervatoři, varhanní improvizaci, pěvecký seminář, hudební klub a hodinu základů skladby. Co se týče pedagogických pracovníků, na škole působí dohromady 43 pedagogů, z toho 6 pracovníků jsou externisté.¹⁹ Rok 2015 byl pro školu velmi mimořádný, neboť pět žáků mělo možnost hrát pod taktovkou šéfdirigenta České filharmonie Jiřího Bělohlávka na Koncertě k Evropskému dnu hudby 21. 6. 2015 ve Dvořákově síni Rudolfiny.²⁰ Lze říci, že možnost zúčastnit se takové události byl velký úspěch jak pro žáky a pedagogy, tak i pro vedení školy a také rodiče.

¹⁶ KUSÁK, Jiří. *Emil Hába: Interregionální průsečíky hudební kultury Moravy a Slezska 20. století*. 1. Ostrava: Repronis, 2006. s. 39. ISBN 80-7368-188-9.

¹⁷ NEKUDA, Vladimír a kolektiv. *Uherskohradištsko: vlastivěda moravská*. 1. Brno: Tisk, 1992. s. 382. ISBN 80-85048-39-6.

¹⁸ Výroční zpráva o činnosti ZUŠ pro akademický rok 2014 - 2015

¹⁹ Tamtéž

²⁰ Kronika školy: Slavnostní otevření ZUŠ 3. 10. 2012, rok 2014-2015

Zároveň již druhým rokem pokračuje festival ZUŠka?ZUŠka!, což je jedinečný projekt, kde všechny základní umělecké školy Zlínského kraje spojily své síly a každoročně prezentují svůj talent a výsledky v jednotlivých oborech – hudební, taneční, výtvarný a literárně-dramatický. Letos se uskuteční již třetí ročník s podtitulem Dny s veřejnými Základními uměleckými školami ve Zlínském kraji a představí se 23 státních základních uměleckých škol ze Zlínského kraje. Prezentace různých oborů bude probíhat v podobě Dnů otevřených dveří v ZUŠ Zlínského kraje, happeningů v ulicích měst, koncertů, výstav, atd. Cílem projektu je osvětlit a připomenout jak ZUŠ fungují, že jsou rovnocennou součástí státního školství a že jejich činnost je důležitá a přispívá k všestrannému rozvoji osobnosti studenta, k rozvoji jeho talentu a tím také přispívá ke kulturní osvětě.²¹ V současné době škola i nadále spolupracuje s Kruhem přátel hudby při pořádání koncertů; v koncertní sezóně 2015 bylo uvedeno 7 koncertních vystoupení. Rovněž nadále probíhá i spolupráce s Klubem přátel školy při ZUŠ (KP ZUŠ) při organizování uměleckých kurzů pro zájemce. Škola obnovila také mezinárodní spolupráci – spolupracuje se školou v Novém Městě nad Váhom a se školou v Trenčíně.²² Lze z výše uvedených informací usoudit, že škola během roku 2015, a nejen toho, byla nabitá událostmi, akcemi a posbírala mnoho úspěchů za svoji činnost. Svoji prezentací v České filharmonii se dokázala zviditelnit a dokázat veřejnosti profesionalitu pedagogů a talent svých studentů. V neposlední řadě se musí zmínit, že škola od 15. 11. 2012 využívá nových prostor v objektu Města UB. K tomuto roku to bude již 4. budova, na které působí od svého založení.²³

²¹ ZUŠka?ZUŠka!: Státní ZUŠ Zlínského kraje. *ZUŠka?ZUŠka!* [online]. 2014 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.zuskazuska.cz/fest-zuska-zuska-2016/>

²² Výroční zpráva o činnosti ZUŠ pro akademický rok 2014 - 2015

²³ Tamtéž

2 POČÁTKY HUDEBNÍ ŠKOLY

Touto kapitolou se dostaneme k samotné výstavbě budovy Hudební školy Uherský Brod. Informace se budou zaměřovat zejména na první zmínky o instituci, o organizaci jejího provozu a také o personálním obsazení v počátcích této školy. Toto období bylo velmi důležité. Podílelo se na něm mnoho osobností uherskobrodského hudebního života a mělo vliv na pozdější podobu hudební školy.

2.1 Přípravné období

Za prvopočátky Hudební školy považujeme tzv. přípravné období, což bylo období po 2. světové válce. Pro Uherský Brod byl koncem protektorátní okupace 26. duben 1945. Hudební vzdělávání před 2. světovou válkou probíhalo soukromě, na soukromých školách, bohužel však, ne vždy kvalifikovaně.²⁴ Období po okupaci bylo období začátků nového kulturního života ve městě, neboť během války, jak první, tak i druhé, měla kultura velmi málo možností pro rozvoj. Období po válce pro všechny znamenalo nový život, vzpamatování se z utrpení, škod, násilí a ničení. Radost z osvobození celého města přehlušila všechny bolesti způsobené válečnými událostmi a všichni občané se pustili s nebývalou chutí do budování „*nových a lepších časů*“²⁵, a to i v kulturním životě. V budovatelském nadšení pro lepší život je možno rozpoznat první kroky k zřízení veřejného učiliště hudby v Uherském Brodě. Organizátorem hudebního života v Uherském Brodě byl učitel J. V. Hauerland²⁶, dále to byli například oficiál Ferdinand Reska nebo úředník Emil Drvota, kteří předávali své hudební schopnosti soukromě, po svém zaměstnání.

Dne 12. června 1945 došel na Národní výbor v Uherském Brodě spis Inspektorátu soukromých hudebních škol na Moravě, Brno 16, Šmídkova 1 (čj 44/45; věc: zřízení hudebních škol), ve kterém se uvádí: „*V radostné době osvobození, budování našeho národního školství a celého kulturního života, nezapomínejme na důležitou složku našeho školství – na hudební školu. Rozvoj a projev národní hudebnosti je podmíněn řádnou a cílevědomou hudební výchovou. Možnost hudebního vzdělávání budiž poskytnuta i nejširším vrstvám lidovým od nejmenších vísek až po velkoměsta. Zřízením hudebních škol pomozte*

²⁴ Základní umělecká škola: 50 let Základní umělecké školy v Uherském Brodě 1946 – 1996, s. 7.

²⁵ Kronika školy: Hudební škola v Uherském Brodě 1946 - 1986

²⁶ Josef Václav Hauerland, sběratel lidových písní a organizátor hudebního života na Slovácku, se svou činností v Uherském Brodě zaměřoval zejména na lidovou hudbu

vybudovat hustou síť našeho hudebního školství a umožnit tak i jejich poslání. Ve větších městech zřizujte městské hudební školy. Bližší informace podá podepsaný inspektor nebo nejbližší ředitelství subvencované hudební školy. Nemůžete-li zřídit ihned samostatnou hudební školu, požádejte o zřízení poboček škol již stávajících. V místech, kde byla činnost hudebních škol za války zastavena, uveďte tyto zase v činnost.“²⁷

Inspektor František Michálek

Uherskobrodský tisk ze dne 28. června 1945 přinesl samostatný článek prof. Rudolfa Tomici. V něm se autor úvodem zmiňuje o dosavadních výsledcích a zkušenostech hudebního života v městě, o roztržitosti kulturního snažení i sjednocovacích snahách, jež vyšly od vedoucích činitelů dosavadního hudebního spolku Dvořák. Formuluje zde, co je zapotřebí před vstupem do nového hudebního života v Uherském Brodě.

...“Proto před vstupem do nového hudebního života v Uherském Brodě jest třeba:

- 1. Soustředit veškeré hudebníky instrumentální a zpěváky po vzoru jiných měst (Žerotín v Olomouci, Moravan v Kroměříži, Svatopluk v Uherském Hradišti a podobně) v jediné hudební korporaci pod jednotným odborným vedením*
- 2. Zabránit vzniku drobných hudebních odborů v dosavadních nebo nově vznikajících spolcích.*
- 3. Zřídit městskou hudební školu jako nutný základ pro získání nových odborných sil a pro výchovu hudebního dorostu, případně další školení těch, kterým nebylo dosud v dostatečné míře přístupno*
- 4. Získat vhodnou budovu, v níž by se soustředil veškerý hudební život*

Jakkoli nově vzniklý spolek by měl míti:

- 1. Orchestrální sdružení*
- 2. Pěvecké sdružení mužské i ženské*
- 3. Komorní sdružení a okruh sólistů*
- 4. Kruh vzdělavatelský*

Vybudování městské hudební školy v Uherském Brodě souvisí úzce s výstavbou odborného školství v našem okrese. Nadřizená místa sama nabádají k zřizování hudebních škol, neboť věří, že rozvoj a projev národní hudebnosti je podmíněn řádnou a cílevědomou

²⁷ Kronika školy: Hudební škola v Uherském Brodě 1946 - 1986

hudební výchovou, jež má býti poskytnuta nejširším vrstvám lidovým. Potřeba hudební školy je už dlouho pocíťována nejen místními hudebními sbory, nýbrž i občanstva, neboť místní učitelé hudby nemohou zvládnout velký počet žáků. Nově zřízená hudební škola by měla v začátcích aspoň tři oddělení: houslové, klavírní a zpěvní (sólové i sborové). Zřízení oddělení pro dechové nástroje, tak důležité pro orchestrální hru, by ještě následovalo. Zřízení hudební školy v Uherském Brodě povzneslo by veškeré dosavadní hudební snažení. Dobře myšlené a také úspěšné dosavadní ochotnické snažení by bylo posíleno odbornými učitelskými silami. Přesto, že utrpí hudební život v nejbližší době odchodem některých hudebníků – ochotníků na nová působiště, věříme, že sjednocením hudebních snah a zřízením městské hudební školy bude dosaženo v hudebním životě Uherskobrodsko vysoké úrovně.“²⁸

Dne 12. července 1945 se konala společná schůze zástupců pěveckého spolku Dvořák, pěveckého sdružení Sokola a zájemců o hudbu a zpěv. Z podnětu Václava Stojana, M. Součka, M. Martínka bylo dohodnuto sloučení doposud existujících amatérských spolků a utvoření nového sjednoceného hudebního spolku, dramaticko-hudebního sdružení s názvem Hudební spolek Dvořák. Emila Hábu lze považovat za spoluzakladatele toho spolku, neboť společně s Františkem Veselkou napomohl k této transformaci.²⁹ Rok poté, dne 6. února 1946 byly schváleny stanovy hudebního spolku Dvořák se sídlem v Uherském Brodě, kde se vedoucím pěveckého sboru stává Vladimír Stojan. Jednalo se nejdříve pouze o mužský sbor, který se ale postupem času a potřebou rozvoje rozrostl i o ženský sbor a nakonec přibyl i smíšený sbor. Tyto akce se týkaly sjednocení pěveckých souborů ve městě, které se do této doby sdružovaly v drobnějších spolcích. Cílem bylo vytvořit jeden společný a silný spolek schopný reprezentovat kulturu města.

Necelý týden nato, dne 18. července 1945, svolal referent okresního národního výboru schůzi zástupců všech odvětví hudebního života v Uherském Brodě. Jednalo se o sjednocení dosavadních roztržštěných skupin a o ustavení jednotného hudebního spolku pod jednotným názvem. Do okresní kulturní rady byli zvoleni prof. Rudolf Tomici, ředitel kůru Emil Hába, MUDr. Miroslav Grossman. Za členy kuratoria pro zřízení hudební školy byli navrženi: Emil Hába, prof. Rudolf Tomici, František Reska, Václav Stojan, František Veselka, S. Kotek, MUDr. Grossman. Přípravný výbor hudebního spolku řešil na pravidelných týdenních poradách tyto otázky:

²⁸ Místní tisk: *Uherskobrodský zpravodaj* 1945, č. 13

²⁹ KUSÁK, Jiří. *Emil Hába: Interregionální průsečíky hudební kultury Moravy a Slezska 20. století*. 1. Ostrava: Repronis, 2006. s. 45. ISBN 80-7368-188-9.

1. stanovy spolku
2. získání spolkových místností a zařízení
3. získání činného a přispívajícího členstva
4. získání dirigentů
5. získání hudebního archivu a nástrojů
6. propagace
7. svolání ustavující schůze

Dne 3. října 1945 se konala ustanovující schůze jednotného Hudebního spolku Dvořák. Při dalších schůzích byly probírány stanovy spolku, které pořídil dr. Vorlíček podle Žerotína v Olomouci. Dále se řešila budova, která bude sídlem budoucí školy. Vhodné prostory poskytoval bývalý hotel Smetana v Uherském Brodě, kde jeho 1. patro bylo po dohodě přiděleno hudební škole. Činných členů bylo předběžně asi 80, ale nábor členů přispívajících tento počet zvýšil. Otázka dirigentů byla také vyřešena. Na programu bylo i to, zda se budou moci sehnat materiály do školního archivu. Materiály se získávaly postupně, a to z bývalých spolků, ale i ze soukromí členů školy. Hudební nástroje se získávaly z konfiskátů a z Fondu národní obnovy (FNO).³⁰ A jelikož veškeré materiální i organizační záležitosti byly vyřešeny, 20. května 1946 byl vypsán konkurs na místa ředitele a učitelů hudební školy. V úředních záznamech školy není dokladů o tom, že by E. Hába, ředitel kůru, byl pověřen funkcí ředitele hudební školy a že by takové pověření bylo formálně vystaveno. V červnu téhož roku podali žádost o místo ředitele městské hudební školy (dále jen MHŠ), na základě vypsání konkursu, pedagogové jako Josef Brabec³¹, M. Schafer, Ladislav Šmolík, Markéta Vicherková a Emil Pospíšil. Mezitím Správní výbor městské hudební školy oznamuje řediteli kůru Emilu Hábovi, že si jmenovaný dosud po měsíčním trvání konkurzu ani nepodal žádost, ani neprojevil zájem o ředitelské nebo učitelské místo na městské hudební škole. Rada MNV v Uherském Brodě tudíž schválila na schůzi 19. července 1946 ředitelem hudební školy Josefa Brabce, který se účastnil konkursu, a tedy byl právně schopen ucházet se o místo ředitele.³²

³⁰ Kronika školy: Hudební škola v Uherském Brodě 1946 - 1986

³¹ Josef Brabec byl učitelem na hudební škole ve Valašském Meziříčí, odkud odešel a na žádost inspektora hudebních škol pro zemi Moravskoslezskou Františka Michálka uplatnil své zkušenosti v Uherském Brodě, kde bylo nutno zřídit hudební školu.

³² Kronika školy: Hudební škola v Uherském Brodě 1946 - 1986

2.2 Školní rok 1946 – 47

Kořeny v činnosti hudebních a pěveckých spolků, které zde působily od 2. poloviny 19. století, daly v roce 1946 vzniknout první instituci pro provozování hudby v Uherském Brodě - Městské hudební škole. Denní tisk v Uherském Brodě z roku 1946 oznamuje: „*V roce 1946 na podzim byla MNV v Uherském Brodě zřízena hudební škola. Jejím ředitelem byl jmenován Josef Brabec. Škola je umístěná v samostatné budově bývalé Smetanovy restaurace, přizpůsobena vyučovacím účelům.*“³³ Teprve od tohoto okamžiku lze mluvit o skutečném založení Městské hudební školy.

Škola se již po svém vzniku zapojovala do kulturní práce ve městě. Byly například zavedeny „hudební pátky“ pro okruh milovníků hudby, na kterých účinkovali členové učitelského sboru s jinými pozvanými hudebníky.³⁴ Ve svých počátcích se tato škola orientovala zejména na pěveckou činnost, která byla ve městě velmi oblíbená a populární. Poté vznikala takzvaná hudební oddělení. Nejdříve to bylo klavírní oddělení, vzniklé 9. 1. 1947, poté houslové oddělení otevřené 13. 1. 1947 a nakonec dechové oddělení, které vzniklo 15. 2. 1947. V prvním školním roce, akademickém roce 1946 – 1947, se do školy zapsalo 82 žáků, což byl na tu dobu a možnosti velký počet.³⁵ Je to také ukazatelem zájmu o hudbu a hudební život ve městě. Co se týče počtu učitelů, ten nebyl dostačující. Na škole působili pouze 3 učitelé. Což je v poměru k žákům neskutečně nízký počet učitelů. Naštěstí tito učitelé byli postupem času obohaceni o další kolegy, a to stálými kolegy ale i externími učiteli. Avšak když se podařilo nějakého učitele sehnat, chyběla mu nejen kvalifikace pedagogická, ale také muzikantské znalosti a dovednosti.³⁶ Začátky nebyly tedy lehké.

Ředitel Josef Brabec, dirigent a houslista, byl také i vyučujícím klavíru a houslí. Na škole působil od roku 1946, ale dne 3. 1. 1947 odchází Josef Brabec na vlastní žádost na speciální houslové oddělení v Ostravě. Škola to těžce nese, jelikož Brabcův hudební přínos školu velmi obohatil. Administrativu a pedagogické vedení přebírá na chvíli nejstarší člen sboru, odborný učitel František Veselka, než se na místo ředitele opět vrátí Josef Brabec, pro kterého nebylo možno přizpůsobit podmínky v Ostravě, a na škole to obhajoval těmito slovy: „*Než bych začínal zas v novém prostředí, jdu raději mezi Vás.*“³⁷ Přesné důvody nepřijetí Josefa Brabce do houslového oddělení v Ostravě nejsou známy. Dochovala se pouze tato jeho

³³ Místní tisk: *Uherskobrodský zpravodaj 1946*, č. 9

³⁴ Základní umělecká škola: *20 let Lidové školy umění v Uherském Brodě*, Uherský Brod 1966, s. 10.

³⁵ Kronika školy: *Hudební škola v Uherském Brodě 1946 - 1986*

³⁶ Základní umělecká škola: *20 let Lidové školy umění v Uherském Brodě*, Uherský Brod 1966, s. 9.

³⁷ Slova Josefa Brabce zaznamenána v kronice ZUŠ: *Hudební škola v Uherském Brodě 1946 - 1986*

slova odůvodnění. Do konce tohoto akademického roku se vyučovalo pod vedením Josefa Brabce.

Téhož roku se Hudební škola Uherský Brod (dále jen UB) rozhodla zřídit svoji pobočku v nedaleké obci Bojkovice. Podala svoji žádost na ZNV v Brně, který měl rozhodující slovo v těchto záležitostech. Avšak písemného rozhodnutí o povolení se škola nedočká až do následujícího roku. Navzdory tomu, škola již na této pobočce svoji výuku uskutečňovala i bez písemného povolení, avšak výuka byla pouze provizorní. Od počátku provozu školy byla organizovanost školy velmi precizní na tehdejší podmínky, avšak zápisy v třídních knihách jsou vedeny až od 1. 1. 1947.³⁸ Dříve totiž nebylo tiskopisů, takže o skutečném počtu žáků neexistují zápisy. Údaje jsou k dispozici jak z denního tisku, tak ze zpráv, a každý spis udává jiný počet žáků, takže přesně stanovený počet není možno určit. Díky své organizovanosti v tomto školním roce škola dostává finanční podporu v hodnotě 22. 000 Kč, kdy si ze získaných dotací kupuje 4 klavíry jakožto první vlastní hudební nástroje.

PEDAGOGICKÝ SBOR VE ŠKOLNÍM ROCE 1946 - 1947 ³⁹		
		Vyučovali
Ředitel školy:	Josef Brabec	housle, klavír, PHV, HV
Interní učitelé:	Vojtěch Novák	housle
	Emanuel Pospíšil	housle, klavír
	Drahomíra Zellerová	klavír
	Miloslav Zicha	klavír
Externí učitelé:	František Veselka	klavír, HV
	Josef Kouřil	klavír
	Antonín Settari ⁴⁰	housle
	Aleš Bosák	cello
	Mojmír Valíček	klavír, hoboj

³⁸ Kronika školy: Hudební škola v Uherském Brodě 1946 - 1986

³⁹ Tamtéž

⁴⁰ Antonín Settari byl hlavním učitelem v brodské detašované třídě v Bojkovicích, kde učil hře na housle a také HV.

2.3 Školní rok 1947 – 48

Jelikož se do třídních knih zapisovalo až později, tedy od roku 1947, byly dochovány zápisy žáků jak z denního tisku, tak i z úředních záznamů, kde v denním tisku bylo zaznamenáno 212 žáků, ale dle úředních záznamů bylo zapsáno pouze 184 žáků. Nelze tedy s určitostí říci, kolik žáků navštěvovalo MHŠ. Na tento počet žáků bylo zapsáno 5 stálých učitelů a 4 výpomocní.⁴¹ I když je tento poměr počtu učitelů a poměr žáků nevyrovnaný, podle dochovaných záznamů vyučování probíhalo bez problémů. Samozřejmě, tento poměr se v následujících školních letech pozvolna vyrovnával, nicméně nebylo to jednoduché.

Velmi překvapivé zjištění nastalo dne 29. 1. 1948, kdy rezignuje Vladimír Stojan, dirigent mužského sboru hudebního spolku Dvořák. Dirigoval pěvecké sdružení za okupace a po roce 1945 byl prvním vedoucím pěveckého sboru Dvořák. Pod jeho vedením se sbor uvedl do povědomí kulturního života v Uherském Brodě. Povedlo se mu to i za doby, kdy bylo velmi obtížné soustředit se na hudbu či kulturu vůbec, za doby okupace. I když existují názory, že doba okupace dění ve městě příliš neovlivnila, najdeme řadu důkazů, že tomu bylo jinak. A právě pan Vladimír Stojan se zasloužil o to, že i přes tuto krutou dobu dokázal udržet kulturní život na nejvyšší možné úrovni. Nejsou bohužel písemné zmínky o tom, co vedlo k jeho rezignaci, nicméně, poté se vedení sboru ujal odborný učitel František Veselka, který tento sbor vedl po velmi dlouhou dobu a s jeho pomocí se sbor dostal na velmi vysokou úroveň.

V roce 1947 dostává hudební škola konečně schválení o ustavení pobočky v Bojkovicích. Spis ZNV (č. 40.236 – V/31 – 1947, ze dne 20. 10. 1947) pro MNV UB... *“Ministerstvo školství a osvěty sdělilo výnosem ze dne 25. 9. 1947, č. A – 230.372/49-V/5, že nemá námitek proti zřízení pobočky tamní městské hudební školy v Bojkovicích za předpokladu, že učitelské síly, které budou v této pobočce působit, budou náležitě kvalifikovány. Za téhož předpokladu běře (Sic!) zemský národní výbor v Brně na vědomí zprávu ředitelství tamní městské hudební školy ze dne 13. 1. 1947 o zřízení pobočky této školy v Bojkovicích se stanovištěm v budově obecní školy v Bojkovicích....”*⁴² MHŠ jednala několikrát s MNV Bojkovice o přidělení místností vhodných pro vyučování. To se nakonec podařilo a ještě téhož roku je oficiálně zřízena v Bojkovicích pobočka Městské hudební školy Uherský Brod pro 11 žáků, kde se zatím otevřelo pouze jedno oddělení – houslové. Vedení

⁴¹ Kronika školy: Hudební škola v Uherském Brodě 1946 - 1986

⁴² Tamtéž

této pobočky bylo přiděleno učiteli Antonínu Settari. Díky zájmu o výuku hudby v Bojkovicích, sjednala MHŠ Uherský Brod otevření dalších oddělení v Bojkovicích, a to oddělení dechových nástrojů a oddělení klavíru. Bylo o ni zažádáno z toho důvodu, že žáci z Bojkovic museli dojíždět do města, což stálo na tu dobu nemalé peníze, zatímco v Bojkovicích bylo pro výuku vhodné místo i zájem.

Městská hudební škola se tohoto roku zúčastnila mnoha koncertů a pěveckých vystoupení po celém okrese, a to tělesy jako Uherskobrodský kvartet, pěvecký mužský sbor a pěvecký ženský nebo smíšený sbor, účastnila se všech koncertů ve svém okrese. Díky těmto úspěchům se škola ve svých začátcích zviditelňovala více a více, získávala ocenění a tím pádem se dostávala do povědomí veřejnosti jak ve městě, tak i v celém okrese. Za svá ocenění byla i finančně ohodnocena a tím i zabezpečena, což umožnilo vedení školy školu materiálně obohatit a zároveň přibírat o nové členy.

2.4 Školní rok 1948 – 49

V tomto školním roce proběhl zápis žáků do přípravné hudební výchovy (dále jen PHV), která byla letos nově zavedena. Bylo to oddělení, kam chodili žáci, kteří byli na škole nováčci a učili se teorii hudby. Tento školní rok se prestiž školy opět zvýšila, a to díky tomu, že žáci školy účinkovali na školních oslavách, v soutěži tvořivosti mládeže (STM), na kulturních brigádách ČSM.⁴³ Pěvecký sbor Dvořák se tohoto roku dokonce zúčastnil Smetanových oslav, což byla pro tento region velká čest. Členové učitelského sboru účinkovali na veřejných oslavách, zvláště Uherskobrodské smyčcové kvarteto (Brabec, Novák, Klabačka, Bosák). Dle dochovaných záznamů měla škola v tomto školním roce celkově 34 vystoupení, z toho 15 v Uherském Brodě, 19 v okolí. „*Význam hudební školy nespočívá jen ve výuce nástrojové hry a v hudební výchově, ale též v tom, jak se zapojuje do kulturního dění svého sídla a okolí, jak přispívá k obohacení kulturního života společnosti.*“⁴⁴ Z dostupných pramenů víme, že se většina vystoupení soustředovala spíše na různá výročí nebo významné osobnosti. Neustále probíhalo oblastní školení učitelů a nově byla zavedena pracovní povinnost učitelů o prázdninách, což představovalo čtrnáctidenní stavby mládeže, kurzy, žně, útulky, apod.

⁴³ Kronika ZUŠ: Hudební škola v Uherském Brodě 1946 - 1986

⁴⁴ Základní umělecká škola: 20 let Lidové školy umění v Uherském Brodě, Uherský Brod 1966, s. 9.

Příkladová tabulka akcí prvního měsíce školního roku 1948 – 49, vzor zápisu

Měsíc	Akce ⁴⁵	Datum	Název (obsah)	Místo	Zúčastněné složky
ZÁŘÍ	Ú, HŠ	8. září 1948	Tryzna za Dr. E. Beneše	sokolovna	UB kvartet, mužský a ženský sbor
	Ú, HŠ	14. září 1948	Vzpomínka na TGM	sokolovna	Hoboj, Klavír
	P (D)	23. 9. 1948	Koncert z děl L. Janáčka	sokolovna	Moravské kvarteto, Jar. Kvapil - Klavír
	Ú, HŠ	30. 9. 1948	Vzpomínka Mnichova	sokolovna	Hoboj, Klavír

2.5 Školní rok 1949 – 50

Od roku 1950 se ředitelem Hudební školy místo Josefa Brabce stává František Veselka, který i nadále vyučuje hru na klavír. Bývalý ředitel Josef Brabec se stává ředitelem státní hudební školy v Gottwaldově. „Byla to práce radostná, práce nezištná a velmi rád na ni vzpomínám“⁴⁶, vzpomíná na svoji činnost v Uherském Brodě. Žáky Josefa Brabce přebírá Antonín Settari.

V tomto období se měnila v ČSR politická situace. K moci se dostala komunistická strana, což se odrazilo i na situaci v organizaci a vedení školy. Mnoho učitelů je povoláno do vojenské služby a rušila se jejich místa a tím pádem se snížil i počet žáků, jelikož je neměl kdo přebírat. Naštěstí se o volných místech doslechli i na druhém konci republiky, ve městech jako Praha, Pardubice, Hradec Králové a o místa odborných učitelů se ucházeli jak učitelé, tak i ředitelé hudebních škol.

Jak již bylo řečeno, politická situace se odrazila i na provozu a kulturním programu školy. Žáci se účastnili spíše sovětských akcí, jako např. dne 26. 10. 1949, kdy proběhl na

⁴⁵ Ú = ústav, HŠ = hudební škola, P= pracoviště, D= detaše

⁴⁶ Základní umělecká škola: 20 let Lidové školy umění v Uherském Brodě, Uherský Brod 1966, s. 9.

škole ruský večer, ruská besídka, studium ruských instrumentálních skladeb. V dokumentech je to zaznamenáno pod názvem „Závazky ke dnům ČSSP“.⁴⁷

Ve školním roce 1949 – 50 škola prošla mnoha personálními změnami. Týká se to především odchodu učitelů do instituce Filharmonie pracující v Gottwaldově. I když to byla ztráta, zároveň to dokazovalo, že Hudební škola Uherský Brod se mohla pochlubit velice talentovanými profesionály. Od roku 1950 se učitelský sbor hudební školy muselo každoročně zúčastňovat politického školení. Jako důkaz úspěšnosti nejen učitelstva ale i žactva může posloužit účast žáků Městského hudebního ústavu Uherský Brod (dále jen MHÚ UB) v I. krajské soutěži konané 21. 5. 1950 v Uherském Hradišti. Z 30-ti možných bodů získali nejméně 23, nejvíce 28 bodů.⁴⁸ Každopádně takovými výsledky se mohla pochlubit málokterá škola té doby a je to považováno za obrovský úspěch pro studenty, ale také i pro pedagogy a vyzdvihuje to dobré jméno školy, která má za sebou teprve pár let své činnosti.

⁴⁷ Kronika školy: Hudební škola v Uherském Brodě 1946 - 1986

⁴⁸ Tamtéž

3 OSOBNOST FRANTIŠKA VESELKY

Tato kapitola bude zaměřena na osobnost Františka Veselky, na jeho život, působení na hudební škole. František Veselka nebyl jedinou významnou osobností stojící za zrodem školy, byl to jeden z členů. Avšak během své funkce ředitele a svojí činností v této funkci se zasloužil o povýšení statutu školy na vysokou úroveň, zasloužil se také o její prosperitu ve všech oborech a povznesl ji do povědomí široké veřejnosti. Tím připravil úrodnou půdu pro své následovníky, kteří tento status školy nadále udržovali až do dnešní doby.

3.1 Život Františka Veselky

František Veselka, hudební pedagog, sbormistr a jeden ze zakladatelů Unie českých pěveckých sborů, patřil mezi významné osobnosti sborového umění v naší republice.⁴⁹ Narodil se 17. listopadu 1906 v Hranicích na Moravě. Celkem brzy se mu dostalo i hudebního vzdělání. Otec byl vojenským kapelníkem. František ale zřejmě hudební nadání zdědil po rodině z matčiny strany, neboť babička jeho maminky byla sestřenicí maminky Leoše Janáčka, tudíž lze říci, že hudební talent v jeho rodině nepochybně byl.⁵⁰ Dle výpovědi jeho syna Ing. Antonína Veselky měl František Veselka absolutní sluch. Jakmile slyšel někoho zpívat na veřejnosti, okamžitě se zaposlouchal a pak šel za dotyčným a přesvědčoval ho, aby šel zpívat do sboru.⁵¹ Doma měl František harmonium⁵², na které uměl dost dobře hrát. Pocházel z 6 dětí, František byl druhý nejstarší. Po maturitě roku 1927 na státním učitelském ústavu v Kroměříži krátce působil ve Bzové, pak tři roky v Květné (zde založil dětský sbor) a v roce 1931 přišel do Uherského Brodu. Složil státní zkoušky ze sborového zpěvu, klavíru a přírodních věd. V Uherském Brodě působil nejen jako odborný učitel, ale stal se také spoluzakladatelem a druhým ředitelem hudební školy a později také sbormistrem pěveckého sboru Dvořák, jednoho z nejlepších amatérských sborů, který pravidelně získával ocenění v soutěžích.⁵³ V roce 1945 došlo k reorganizaci Hudebního spolku Dvořák a František Veselka se ujal vedení ženského sboru, o rok později převzal sbor celý. Pěvecký sbor Dvořák se za 25 let pod vedením Františka Veselky stal velmi kvalitním tělesem, které dosáhlo řady

⁴⁹ Diplomová práce *Pěvecký sbor Dvořák - nositel sborových tradic v Uherském Brodě*, Olomouc 1995, s. 30.

⁵⁰ Diplomová práce *Pěvecký sbor Dvořák – představitel sborového zpěvu na Slovácku*, Olomouc 1984, s. 25.

⁵¹ BARTOŠÍKOVÁ, Alena. *Třicet životních cest - osobností a významných lidí města Uherský Brod*. 1. Havlíčkův Brod: František Chludil, 2014. s. 176. ISBN 978-80-87298-03-9.

⁵² Harmonium je mnohohlasý vzduchový klávesový hudební nástroj podobný varhanám. Má navíc dva měchy, které se ovládají nohama.

⁵³ BARTOŠÍKOVÁ, Alena. *Třicet životních cest - osobností a významných lidí města Uherský Brod*. 1. Havlíčkův Brod: František Chludil, 2014. s. 175. ISBN 978-80-87298-03-9.

ocenění a mnoha úspěchů. O kvalitě sbormistrovské práce svědčí státní vyznamenání Za vynikající práci, které sbor obdržel roku 1965.⁵⁴ Pan František Veselka za svoji kariéru dokázal neskutečně zviditelnit hudební školu a zasloužil se o to, že pěvecký sbor Dvořák získal mnoho významných ocenění a díky jeho způsobu vedení, vytrvalosti, obětavosti a hlavně hudebnímu talentu se utvořilo hudební těleso, které pod vedením Františkova nástupce, jeho syna, funguje stejně dobře i dnes. Pan Veselka zemřel 28. září 1970 v nedožitých 64 letech. Bylo to ve sborově hudební školy. Jeho pohřeb byl smutnou událostí, které se účastnil skoro celý Uherský Brod. Rozloučení s Františkem Veselkou proběhlo v sále hudební školy. „*Jeho život byl vrchovatě naplněný obětavou prací a hudbou. Za svou dlouholetou pedagogickou činnost byl v roce 1967 odměněn vyznamenáním Zasloužilý učitel.*“⁵⁵ Význam školy nespočívá jen ve výuce na hudební nástroje a hudební výchově, ale také i v tom, jak se škola zapojuje do kulturního dění svého sídla a jak přispívá k obohacení kulturního života ve svém okolí. A zcela jistě můžeme tvrdit, že za vedení pana Veselky se do kulturního života škola zapojovala s velkou zodpovědností a úsilím.

3.2 Vývoj školy pod vedením Františka Veselky

V prvním školním roce se pod vedením Františka Veselky událo a změnilo mnohé. Již v prvních školních letech došlo k několika změnám. Jako hlavní událost můžeme uvést vznik Rodičovského sdružení při MHÚ, které bylo stanoveno 20. 12. 1950. V dalším školním roce se mění název školy. Rozhodnutí MŠVU z 5. 7. 1951 zaznamenalo, že od začátku školního roku 1951 – 1952 byl název Hudební ústav nahrazen názvem Hudební škola, neboť je to státní učiliště a od roku 1953 zavedlo ministerstvo kultury pro tyto školy název základní hudební školy (ZHŠ).⁵⁶ Dalšího školní rok se uvádí, že budova školy patřila náboženské obci židovské. Tudíž škola stále neexistovala jako samostatná instituce, zodpovědná sama za sebe. František Veselka, ředitel hudební školy, se ujímá vyučování intonace a řízení orchestru, který dovede během svého vedení na vrchol. Škola se během prvních dvou měsíců roku 1952 zúčastňovala každou neděli akce Nedělní odpolední koncert (půlhodinka) v muzeu Jana Ámose Komenského. Bylo to komorní obsazení klavíru, cello a ženského sboru.⁵⁷ Zprvu se jednalo o jednorázovou záležitost, avšak obecnostu se tato podvečerní hudební půlhodinka zalíbila a škola proto přešla z tohoto občasného podvečeru ke každonedělní akci. Díky tomuto

⁵⁴ Diplomová práce *Pěvecký sbor Dvořák – představitel sborového zpěvu na Slovácku*, Olomouc 1984, s. 25.

⁵⁵ BARTOŠÍKOVÁ, Alena. *Tricet životních cest - osobností a významných lidí města Uherský Brod*. 1. Havlíčkův Brod: František Chludil, 2014. s. 177. ISBN 978-80-87298-03-9.

⁵⁶ Kronika ZUŠ: Hudební škola v Uherském Brodě 1946 - 1986

⁵⁷ Kronika ZUŠ: Hudební škola v Uherském Brodě 1946 - 1986

se škola opět dostává čím dál více do povědomí laického obecnictva. Škola se zapojila do soutěží hudebních škol, pořádala měsíčně besídky. Významných úspěchů dosáhla rytmická skupina pod vedením Zdeňka Teclera a dechový soubor pod vedením Vladimíra Křepelky.

Vraťme se ale ještě k činnosti Františka Veselky. Veselka vede pěvecký soubor Dvořák od roku 1946 a za 24 let se pod jeho vedením těleso rozrostlo a získalo několik ocenění a vyznamenání. Na vývoj pěveckého sboru Dvořák se ale více zaměříme v další podkapitole.

V školním roce 1956 - 1957 je na všech Hudebních školách v ČSR zavedeno jednotné školné za každý nástroj. Jen pro představu si můžeme jednotlivé sazby uvést: klavír – 30 Kčs/měsíc, smyčcové nástroje – 15 Kčs/měsíc, dechové nástroje 10 Kčs/ měsíc, lidové nástroje (harmonika a jiné) – 10 Kčs/měsíc, dále za odborné předměty jako byla rytmika 25 Kčs/měsíc, sólový zpěv 25 Kčs/měsíc, PHV 20 Kčs/ročně. I pedagogové si mohli trochu přilepšit, bylo dosaženo vyplácení pedagogických odměn v částce 90 Kčs/měsíc.⁵⁸ V porovnání, cena za hodinu výuky v roce 1956 se rovná přibližně ceně za hodinu v dnešní době. K uvedenému roku je zapsáno 190 žáků školy pro všechna oddělení, přičemž žáci dochází z 28 různých obcí. Na 190 žáků letos připadá 11 učitelů a z toho 3 externí.⁵⁹ Počet pedagogů se neustále měnil, bohužel však nezvětšoval, však na kvalitu výuky to naštěstí dopad nemělo. Od tohoto školního roku Hudební škola odebírá různé tiskoviny, byly to například Učitelské noviny, Literární noviny, Za krásami domova, Svět v obrazech, Československý rozhlas a televize, Hudební výchova, Hudební rozhledy, a další. Díky tomu škola mohla sledovat hudební dění v okolí a také se inspirovat pro svoji činnost. Během revize hudebních nástrojů v tomto roce se ukázalo, že hudební škola má ke dni 1. 11. 1956 celkem 9 klavírů, 3 pianina, 1 minipianino, 2 chromatické harmoniky, 16 houslí, 1 violu, 7 violoncell, 3 klarinety, což je za deset let od vzniku docela nárůst. Jde o nárůst nejen v počtu hudebních nástrojů, ale přibylo i mnoho druhů nástrojů, což přispělo k rozšíření nástrojových oddělení a tím i nárůstu počtu studentů. Škola se mohla obohatit o nástroje díky školnému, ale také finančním odměnám za vystoupení, která většinou žáci školy vyhrávali, i když osobní i věcné náklady škol byly hrazeny v největší části ze zápisného a školného.⁶⁰ Hudební školy byly do této doby vlastnictvím měst, komunit (židovská komunita v Uherském Brodě) ale zákonem č. 270/1949 Sb. přešly HŠ do vlastnictví státu a staly se zřízením státním ve správě

⁵⁸ Tamtéž

⁵⁹ Tamtéž

⁶⁰ Kronika ZUŠ: Hudební škola v Uherském Brodě 1946 - 1986

MNV a zaměstnanci HŠ se stali zaměstnanci státními, jejichž služebními úřady byly KNV.⁶¹ Je nutné zmínit i to, že se během let 1961 – 1962 škola opět přejmenovala a nese název Lidová škola umění (dále jen LŠU). Dle směrnice, podle které se LŠU zřizovaly, LŠU budou mít postupně zcela nové osnovy, učebnice a pomůcky, nový klasifikační a zkušební řád. Současně s průběhem těchto změn se škola mohla obohatit o další přírůstky do svého inventáře, jako např. elektrický gramofon, z dechových nástrojů to byl pozoun, trubka, saxofon, ale i jazz buben nebo kontrabas. Nástroje se většinou dědily z bývalých spolků či ze soukromí pedagogického sboru. Z čeho se škola mohla těšit, bylo rozhodnutí MěNV v UB v následujícím roce, neboť výbor přidělil LŠU 2 místnosti a společný sál na Panském domě, což znamenalo více prostoru pro výuku a sál pro vystoupení. Během svých let se škola musela několikrát přesouvat většinou z důvodů technických nebo stavebních. V roce 1964 byla zrušena národní správa budovy LŠU, již byl pověřen ředitel František Veselka, a budovu převzal do vlastnictví MěNV od náboženské obce židovské, která budovu vlastnila doposud. V roce 1965 MěNV přidělil škole další místnosti na Panském domě a tudíž LŠU má celkem k dispozici 5 učeben a sál. Tím pádem mohl narůst počet žactva a to na 311. Za další významnou událost tohoto roku lze označit den 6. 5. 1965, kdy pěvecký soubor Dvořák získává vyznamenání Za vynikající práci. Další den odjíždí soubor na koncertní turné do Bulharska, což bylo jejich první zahraniční turné.⁶²

V následujícím školním roce LŠU zřizuje další obor, obor výtvarný. Nově se na tento obor zapsalo 45 studentů. Hudební obor si však stále udržuje svoji popularitu a to s 301 studentem. Nebyly to pouze veselé události, ze kterých se škola mohla těšit. V roce 1967 školu opustilo 12 zaměstnanců a to z důvodu podání výpovědi, odchodu do důchodu nebo úmrtí. Byl to velký zásah, se kterým škola nepočítala, přesto však si s tím dokázala poradit. Neustálý zájem o místo na škole tento úbytek zaměstnanců rychle vyrovnal a na školu se dostávají noví pedagogové. Dne 18. června škola slavila 20 let trvání a to koncertem bývalých žáků, pedagogů a současně byla škola vyznamenána plakétou Jana Ámose Komenského.

I když souhrn již zmíněných událostí a organizačních záležitostí se odehrál během působení Františka Veselky jako ředitele, avšak nesmíme opomenout další hudební odvětví, na kterém se František Veselka podílel svojí činností, a to pěvecký soubor Dvořák. Činnost pěveckého souboru si přiblížíme v následující podkapitole.

⁶¹ Tamtéž

⁶² Tamtéž

3.3 Pěvecký sbor Dvořák

Již před první světovou válkou existoval v Uherském Brodě malý orchestr a po válce hudební sdružení s dirigentem Ferdinandem Reskou, který toto sdružení vedl do roku 1926. V témže roce ale vzniká dramaticko-hudební sdružení Hudební spolek Dvořák ve své prvotní podobě. Byl to „salónní“ orchestr, jenž čerpal z populární hudby.⁶³ Pod taktovkou Ferdinanda Resky se na veřejných koncertech, vystoupeních a jiných příležitostech hrály valčíky, pochody a operetní melodie. Tak tomu bylo do roku 1933. Od tohoto roku se ve spolku objevují snahy postavit hudební činnost na neutrální půdu a rozšířit těleso na malý symfonický orchestr. Realizace těchto snah proběhla až v roce 1934, kdy se nacvičují skladby klasické hudby, čímž se rozšířil repertoár hudebního spolku. Svůj první koncert, jako malý symfonický orchestr, věnovali skladbám skladatelů jako byli Bedřich Smetana, Antonín Dvořák a Josef Suk. Při dalším koncertu, pod střídavým vedením Ferdinanda Resky a Rudolfa Tomici, celý kolektiv předvedl náročnější skladby Mozartovy, Beethovenovy, Mendelssohn-Bartoldyho, Wágnerovy a dalších.⁶⁴ Sbor během druhé světové války svojí činnost na chvíli pozastavil. Po skončení 2. světové války v roce 1945 se sborové umění v Uherském Brodě začalo opět aktivně rozvíjet a navázalo na svoji předchozí tradici. Jako první vystoupil mužský sbor 25. srpna 1945. Pěvecké těleso vystupovalo pod názvem Pěvecké sdružení v Uherském Brodě pod vedením Vladimíra Stojana. Po přípravných akcích byla 3. října 1945 svolána valná hromada, kde bylo rozhodnuto, aby nový spolek opět nesl jméno Hudební spolek Dvořák s dirigentem Ferdinandem Reskou, kde mužský sbor dirigoval osvědčený dirigent Vladimír Stojan a obnoveného ženského sboru se ujal učitel František Veselka. Ostatní plánované složky, jako komorní sdružení, sólisté, vzdělávací a dramatický obor nebyly zatím stanoveny. František Veselka se kromě dirigování ženského sboru věnoval záležitostem okolo zřizování Městské hudební školy, které se stal spoluzakladatelem. Po pečlivých přípravách 26. 4. 1946, v den 1. výročí osvobození Uherského Brodu, proběhl první koncert sjednoceného Hudebního spolku Dvořák, kde vystupovaly všechny tři složky (mužský, ženský a smíšený sbor). Brzy poté dochází ke změnám ve vedení sboru. Taktovku předává Vladimír Stojan panu Františku Veselkovi, který se stává vedoucím všech složek a začíná svoji bohatou prací. Zkoušky probíhají pravidelně v hudební škole. Repertoár je zaměřen spíše na klasickou hudbu a vybírají se i náročnější skladby. Koncertní činnost spolku

⁶³ Diplomová práce *Pěvecký sbor Dvořák v Uherském Brodě – představitel sborového zpěvu na Slovácku*, Olomouc 1984, s. 14.

⁶⁴ Tamtéž, s. 15.

byla a je velmi bohatá. Stávalo se, že sbor měl i dvě vystoupení během jednoho dne, což svědčí o obětavé činnosti členů a snaze prodat své umění a ukázat se v tom nejlepším světle.⁶⁵

⁶⁵ Diplomová práce *Pěvecký sbor Dvořák v Uherském Brodě – představitel sborového zpěvu na Slovácku*, Olomouc 1984, s. 31.

4 ŠKOLA V LETECH 1970 – 1990

I v tomto 20 - ti letém rozmezí se na škole událo nemálo věcí. V těchto letech vznikl na škole dětský cimbálový soubor, byl založen Kruh přátel hudby, soutěž Muzikant a také dětský pěvecký sbor. Tato kapitola má za úkol tyto události detailněji přiblížit a seznámit čtenáře s jejich charakterem. Kapitola se nebude zabývat každým rokem zvlášť, vyzdvihne pouze ty, které byly něčím výjimečné.

Začátkem školního roku 1970 - 1971 byl zaveden na škole další obor, obor taneční. K tomuto školnímu roku má tedy LŠU již 3 obory: hudební, výtvarný a taneční. Vyučování probíhá ve dvou budovách, a to na Soukenické ulici, v původní budově LŠU, kde se vyučuje hudební obor a na Panském domě, kde se vyučuje taneční a výtvarný obor. Na Panském domě má škola dostupných 8 místností k výuce, které plně využívá. Interně pracujících učitelů má škola k tomuto roku 16.⁶⁶

V tomto roce zasáhla školu smutná zpráva. Dne 28. 9. 1970 náhle skonal v budově LŠU ředitel František Veselka, zasloužilý učitel, ředitel, dlouholetý dirigent pěveckého sboru Dvořák v Uherském Brodě. Pohřbu se účastnili žáci LŠU, občané města i okolí, delegace LŠU a města, členové různých školy, institucí a také hlavně rodina a přátelé. Členové pěveckého sboru Dvořák se pietně rozloučili se svým obětavým sbormistrem u katafalku⁶⁷ ve škole i na hřbitově. Vedením školy byl následně pověřen od 1. 10. 1970 Vladimír Křepelka, jako ředitel byl však stanoven až 1. 3. 1971. Pěveckého sboru Dvořák se ujal Josef Hošek.⁶⁸ Žáci hudebního oboru se drželi svými výsledky v soutěžích v tomto roce mezi 3 prvními místy, v těchto letech se škola mohla těšit z velkého úspěchu se žáky hudebního oboru, kteří se účastnili snad všech soutěží okresních či celostátních a díky svým úspěchům byli i zváni na nejrůznější akce ve městě i okolí. Další obory, jako např. výtvarný se mohl těšit z účasti na výtvarných soutěžích a pořádání svých vlastních výstavek.⁶⁹

⁶⁶ Kronika ZUŠ: Hudební škola v Uherském Brodě 1946 - 1986

⁶⁷ Katafalk = vyvýšené pietní místo pro vystavení rakve

⁶⁸ Kronika ZUŠ: Hudební škola v Uherském Brodě 1946 - 1986

⁶⁹ Tamtéž

4.1 Dětský cimbálový soubor Šablička

Významnou událostí pro hudební obor je založení dětské cimbálové muziky Šablička pod vedením manželů Chovancových. Tento soubor byl založen roku 1968 na škole, která ještě nesla název Lidová škola umění učitelem a cimbalistou Jiřím Chovancem. Mezi prvními navštěvovali tento soubor dnes již členové známých muzik v okolí Uherského Brodu. Od počátku prošel soubor mnoha změnami, co se obsazení týče, vystřídal se zde mnoho muzikantů, z nichž mnoho hraje v souboru dodnes. I vedení souboru prošlo změnami. Roku 1981 vystřídal Jiřího Chovance ve vedení Stanislav Škubal a v roce 1992 Lubomír Valečka, který vede soubor dodnes. Soubor se stále inspirovuje bohatou kulturou Moravského Slovácka. Úspěšně vystupuje nejen v širokém okolí Uherského Brodu, ale i na celostátní přehlídce dětských souborů. Jejich cílem je udržet naše hudební kořeny a neustále je připomínat veřejnosti, neboť právě tyto soubory nám připomínají, odkud pocházíme, jakou hudební kulturu a hudební historii na Slovácku máme. V souboru účinkují velmi nadaní zpěváci a muzikanti, kteří toto poselství nadále udržují.⁷⁰

4.2 Školní rok 1972 – 73

LŠU se nyní musí stěhovat z Pánského domu, jelikož ten bude rekonstruován. Neustále přesuny mají celkem negativní vliv na výuku, což nepříspěvá k její kvalitě. Vyučování probíhá ve vedlejší budově v provizorních a nedostačujících prostorách a místnostech. Tyto vůbec nejsou uzpůsobené výuce na hudební nástroje, učitelé nemají své kabiny, vše je provizorní. Cvičení a nácvik skladeb byly proto velmi obtížné. Co se týče vstoupení žáků LŠU, v tomto roce převažovala spíše vystoupení s politickým tématem. Byly to převážně akce jako 50. výročí vzniku SSSR, 25. výročí Vítězného února, atd., ale, samozřejmě, i akce jiného charakteru. Obory mezi sebou vzájemně spolupracovaly. Byla využita tvorba výtvarného oboru, která přispěla vyhotovením a úpravou školních nástěnek k různým výročím, plakáty pro besídky a koncerty, výzdoby a výstavy. Učitelův sbor je obohacen o jednoho člena, tudíž k tomuto roku učí na škole 17 učitelů. LŠU má dohromady 433 žáků, z toho hudební obor tvoří 341 žáků, výtvarný obor 92 žáků.⁷¹ Jelikož výtvarný obor byl ještě mladý, nečekalo se, že počty žáků budou na stejné úrovni. Pro začátek byli

⁷⁰ Kronika ZUŠ: Hudební škola v Uherském Brodě 1946 - 1986

⁷¹ Tamtéž

pedagogové celkem spokojeni. V provizorních prostorách vedlejší budovy Panského domu se vyučuje i v následujícím školním roce 1973 – 1974. V tomto roce byla vyhlášena celostátní soutěž hudebních oborů LŠU v sólovém zpěvu, komorním zpěvu, pěveckých souborech, komorní hře, ve hře dechových, tanečních a estrádních orchestrů. Škola vyhrála 1. místo v okresním kole v komorní hře smyčcových souborů, 1. místo v okresním kole v klavírním triu, v krajském kole se umístila na 2. místě.⁷² V tomtéž roce se po jednoleté pauze obnovuje výuka tanečního oboru. Detailní důvody jednoleté pauzy bohužel nebyly zaznamenány, co však zaznamenáno je, že vedením tanečního oboru byl pověřen Zdeněk Teimer. I dechový soubor při LŠU vyměnil vedení. Ujímá se jej Vladimír Křepelka, ředitel školy.⁷³

4.3 Založení Kruhu přátel hudby

V říjnu 1975 byl z iniciativy učitelů, výboru SRPŠ a ředitele školy Josefa Hoška založen Kruh přátel hudby při LŠU (KPH). Ředitel byl zároveň garantem Kruhu přátel hudby, jehož pracovní náplní je pořádání koncertů pro veřejnost, výchovných koncertů pro žáky LŠU a jiná hudební činnost. Předsedou se stal Zdeněk Teimer. Svoji činností navázal KPH na činnost Městské hudební školy v Uherském Brodě. Jejím záměrem bylo doplňování hudebního vzdělání pomocí pořádání živých koncertů. Členy KPH se stali učitelé a zástupci rodiče. V první sezóně se přihlásilo 521 členů.⁷⁴ Na ustavující schůzi byl přijat plán první koncertní sezóny. Obsahoval 5 večerních a 5 odpoledních koncertů pro žáky. V průběhu dalších sezón až doposud, což činí 35 sezón, se v budovách školy na Soukenické ulici, Dominikánském klášteře a v institucích jako Dům kultury, Muzeum JAK a také v kostelech města vystřídal mnoho českých a zahraničních koncertních umělců, jako např. houslisté Václav Hudeček, Jaroslav Svěcený, klavíristé Petr Eben, Ilja Hurník, Boris Krajný, kytaristé Martin Mysliveček, Štěpán Rak, Lubomír Brabec, violoncellisté Jiří Hošek, Markus Nyikos, Saša Večtomov, klarinetista Felix Slováček, harfenistka Kateřina Englichová, varhaník Aleš Bárta a také mnohé komorní soubory, jako např. Panochovo kvarteto, Janáčkovo, Smetanovo, Talichovo kvarteto, České trio, Pražští madrigalisté, Linha Singers, Barock Jazz Quintet a mnoho dalších. Za svoji dlouholetou činnost obdržel KPH pamětní medaili. V roce 2000 se předsedou stává Ing. Jaroslav Borýsek, garantem se stala současná ředitelka školy Mgr. Hana Mahdalová. Zájem umělců o opakované vystupování ve městě je velký. A dokazuje to

⁷² Tamtéž

⁷³ Tamtéž

⁷⁴ Tamtéž

spokojenost s uherskobrodským prostředím jak umělců, tak i posluchačů.⁷⁵ Divácky vyhledávanými se staly vánoční koncerty učitelů ZUŠ. Důkazem úspěšnosti v tomto směru jsou slova Jaroslava Kyzlinka, dirigenta komorního sboru CANTICUM CAMERALE ze Zlína: „*Přál bych každému městu takové hudební zázemí, jako máte právě zde v Uherském Brodě. Je radostí koncertovat v krásném prostředí pro vnímavé publikum.*“⁷⁶

LŠU se může chlubit počtem 623 žáků, kde VO má 129 žáků, TO 62 žáků. V hudebním oboru je 371 žáků. Hudební obor vyučuje klavír, housle, violoncello, hru na kytaru, cimbál, flétnu, klarinet, zobcovou flétnu, akordeon a žestě. Angažovanost školy dokládají vystoupení pro MěNV, MVKSČ, muzeum JAK, gymnázia, MŠ a další instituce ve městě a okolí. Ústřední činností LŠU byly oslavy 30. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou. Všechny obory školy spolu velice úzce spolupracovaly. Jak již bylo výše zmíněno, ředitelem školy se v roce 1975 stal Josef Hošek a i přes neustálou přestavbu Panského domu výuka i nadále pokračuje v hlavní budově LŠU na Soukenické ulici.

4.4 Založení soutěže Muzikant

Soutěž muzikant byla založena v roce 1976, v témže roce se i poprvé konala a od té doby se koná každoročně až doposud. Účastní se jí ti nejtalentovanější žáci školy a ti nejlepší z nejlepších získají titul MUZIKANT pro daný rok.⁷⁷ Soutěží se ve vystoupení jednotlivců, v nástrojových odděleních, zpěvu, ve znalostech hudební teorie a také hudební skladbě. Soutěž má dvě kategorie: I. kategorie je pro žáky do 12 let, II. kategorie je určená žákům nad 12 let. Výběr do soutěže záleží na učitelích, ti vyberou dle svého uvážení nejtalentovanější žáky ze své třídy. Členové oddělení se dohodnou na maximálním počtu účastníků, termínu konání soutěže a postarají se o organizační záležitosti a v neposlední řadě se musejí dohodnout na porotě, která musí být nejméně 3- členná. Vystoupení je vždy veřejné. Soutěžící jsou bodováni ve stupnici od 0 – 25 bodů. Určité bodové rozmezí vyjadřuje umístění uchazeče.⁷⁸ Absolutní vítěz poté vystoupí na slavnostním koncertě. Od 70. let minulého století se v této soutěži zúčastňovaly desítky talentovaných žáků v každém oddělení.

⁷⁵ *Klub přátel hudby* [online]. Uherský Brod: Základní umělecká škola Uherský Brod, 2008 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.zus-ub.cz/cs/aktuality/kruh-pratel-hudby-9.html>

⁷⁶ Základní umělecká škola: *50 let Základní umělecké školy v Uherském Brodě 1946 – 1996*, s. 33.

⁷⁷ Základní umělecká škola: *50 let Základní umělecké školy v Uherském Brodě 1946 – 1996*, s. 35

⁷⁸ Pravidla školení soutěže Muzikant. *ZUŠ Uherský Brod* [online]. Uherský Brod: Akineta solutions, 2008 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.zus-ub.cz/cs/muzikant>

4.5 Dětský pěvecký sbor Comenius

Tento pěvecký sbor byl založen v roce 1983 dirigentkou Marcelou Burešovou, učitelkou hudby. Marcela Burešová se také stala dirigentkou Komorního dětského sboru při LŠU roku 1988, absolvovala oba cykly hudební výchovy pod zasloužilým učitelem Františkem Veselkou na LŠU v Uherském Brodě 1964. V počátcích měl sbor 55 členů (dětí), a to děti ze základních a středních škol v Uherském Brodě a jeho okolí. Své první vystoupení již pod názvem Comenius měl při oslavách únorového vítězství 23. 2. 1984 v kině Máj v Uherském Brodě. Svým prvním výkonem sbor velmi mile překvapil, proto není divu, že na soutěžní přehlídce dětských pěveckých sborů byl ve své kategorii hodnocen jako nejlepší a získal Čestné uznání. Samozřejmě, jak to tak bývá, za dobu své činnosti se ve sboru vystřídal velké množství dětí, některé tam byly pouze na krátkou dobu, ale naši se i tací, kteří si tento sbor natolik oblíbili, že byly členy tohoto sboru po celou dobu jeho působení.

O tomto sboru se veřejnost doslechla hlavně z pravidelných vánočních a letních koncertů, často pořádal i výchovné koncerty v Uherském Brodě i v okolí. Kromě nespočetných koncertů v naší vlasti, pořádal tento sbor zájezdy i do zahraničí, do různých evropských zemí, jako jsou Polsko, Rakousko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Francie, Monako, Německo, Itálie, Holandsko a Belgie. Repertoár tvoří skladby od renesance, baroka, klasicismu, až po romantismus a také pracuje s úpravami lidových písní. Díky typu skladeb se děti musely učit zpívat i v cizích jazycích. Kromě mateřského jazyka zpívaly v angličtině, němčině, španělštině, francouzštině, italštině a také latině. V roce 1996 měl sbor 60 členů, s věkovým rozptylem 9 – 16 let.⁷⁹ Ze svých úspěchů se Comenius mohl těšit do roku 2013. V této době Marcela Burešová oficiálně odešla do důchodu a post vedoucího sboru předala bývalé člence sboru Comenius Jitce Kučerové. Nyní je ale sbor ve stagnaci, jelikož paní Kučerová je na delší mateřské dovolené a budoucnost sboru je tedy nejistá.

4.6 Škola v letech 1979 – 1986

Zásadní událostí v tomto sedmiletém období byla skutečnost, že LŠU rozšiřuje své působení a má několik detašovaných tříd v Bánově, Korytné, Vlčnově a Strání, což jsou vesnice v okolí Uherského Brodu. Již dříve měla škola pár detašovaných pracovišť, nyní se jejich okruh zvětšil. V roce 1979 – 1980 vznikl poprvé literárně – dramatický obor (LDO),

⁷⁹ Základní umělecká škola: *Průvodce výstavou k 120. výročí sborového zpěvu v uherském Brodě (1869 – 1989)*, s. 9.

jakožto další kroužek SRPŠ a škola se stala čtyř-oborovou. Přestože vedení školy jednalo s vedoucím školního odboru ONV, snaha, aby byl kroužek zařazen jako 4. obor LŠU nebyla okresním odborem školství přijata. Jeho činnost tudíž byla na chvíli přerušena a jako obor opět začal fungovat až v roce 1985 – 1986, kdy svoji činnost zahájil představením MYS.⁸⁰

4.7 Škola v letech 1989 – 1992

Tento školní rok byl velmi přelomovým z mnoha důvodů. Škola se oficiálně stala čtyř-oborovou: s obory tanečním, výtvarným, hudebním a nově založeným literárně-dramatickým pod vedením Jaroslava Kovandy. Na jaře 1990 byl po účasti v konkurzu na nového ředitele školy jmenován již zmíněný Jaroslav Kovanda. Mezi účastníky konkurzu byli také Zdeněk Teimer a Jaroslav Šmilauer, který se stal ředitelem školy až v roce 1992. Stejně jako každý rok, škola se podílela na veřejném životě nejen v Uherském Brodě, ale také i v okolních obcích. Manželé Věra a Jiří Chovancovi byli svoji činností pro hudební osvětu ve městě příkladem pro mnoho učitelů. Učitel Jiří Chovanec vedl cimbálovou muziku. Učitelka Věra Chovancová kromě individuální výuky vedla též akordeonový soubor a pěvecký soubor Kačenky. Společně s učitelem Josefem Uhrem, který vedl rodinný kvartet, dva dechové orchestry, vystupovali Chovancovi často na školních výchovných koncertech. A to je jen část činnosti hudebního oboru. Dalším příkladem může být učitel Stanislav Škubal, který vedl dva folklórní soubory – Šablíčka a Dřinky, nebo učitel a houslista Karel Tesař, který se společně s ostatními díky svým vystoupením podílí na dobrém jménu školy.⁸¹ Dále dlužno jmenovat práci učitelky Marcely Burešové, které kromě vedení pěveckého souboru Comenius vede i komorní pěvecký sbor a svojí prací je v širokém okolí velmi známa. Činnost celé školy je doplněna i činností Kruhu přátel hudby, který za rok 1990 uspořádal 9 koncertů pro veřejnost. Celkově lze říci, že všechny obory školy se svojí činností opět zasloužily o zviditelnění školy nejen ve městě, ale i v širokém okolí. Nicméně, hlavním problémem nadále zůstává výuka hudebních činností ve dvou budovách, čímž se zhoršuje pedagogická práce a spolupráce mezi jednotlivými učiteli. Jedna budova je v havarijním stavu a druhá je pouze ve slušném stavu. Podmínky pro činnosti jsou nedostačující a pedagogové a vedení jen očekávají dostavbu Dominikánského kláštera, jehož část slouží pro hudební školu. To vše se ale ještě protáhne do dalších školních let.

⁸⁰ Kronika ZUŠ: Hudební škola v Uherském Brodě 1946 - 1986

⁸¹ Kronika školy: 40. výročí založení LŠU v Uherském Brodě 1986 - 2012

V kronice školy je strana věnovaná listopadu 1989. Je zde zmíněno, že tento měsíc začínal na škole rozpačitě, ale nebylo to tak nejisté jako na jiných školách, neboť na škole působili pouze 2 členové KSČ a ti byli, dle slov vedení školy, „spíše vlažní“.⁸² Píše se zde také, že všichni učitelé neoplývali loyality ke komunistické straně, spíše naopak. Příkladem může sloužit případ, kdy učitel Jiří Chovanec, místo referátu na dané politické téma při každoměsíčních ideově politického vzdělávání, přečetl úryvek z jízdního řádu.⁸³ Tímto si může každý udělat obrázek o tom, co si o politickém režimu doby myslel učitelský sbor v roce 1989.

Ve druhé polovině školního roku 1989 – 1990 se LŠU přejmenovala na Základní uměleckou školu. Tento název škola nese dodnes. V tom samém roce se také rozhodla vydávat vlastní noviny, ve kterých by se mohla veřejnost dovědět více o škole a jejím programu na určité období. Tudíž, škola vydává školní noviny s názvem VZKAZ, jejichž první číslo vychází v prosinci 1990. Společně se změnou názvu školy proběhla změna i v jednom z klubů školy. Klub SRPŠ mění svůj název na Klub přátel školy (KP ZUŠ).

Významnou událostí pro školu byly oslavy 400. výročí narození J. A. Komenského, na kterých nesměla škola chybět. Vystoupili zde uherskobrodští rodáci, ale také žáci a učitelé ZUŠ.

Nejen oslavy výročí narození byly pro školu v tomto roce významným datem. Současně své 45. výročí oslavila sama Základní umělecká škola Uherský Brod a to výstavou všech děl žáků výtvarného oboru a vystoupením žáků dalších tří oborů.⁸⁴ V roce 1992 se mění také vedení školy, kdy do funkce ředitele školy je jmenován Jaroslav Šmilauer.⁸⁵ Toto byly události, které se staly během 3 let na ZUŠ Uherský Brod.

Za svoji 70. letou činnost se škola měla možnost se svými soubory a žáky zúčastnit stovek představení, výročí, akcí a dalších různých příležitostí, které nelze ani spočítat. Mnohé to ani nenapadne, ale mít takovou příležitost, znamená pro uměleckou školu velkou čest a privilegium. Tím se dostává do povědomí veřejnosti a předává tím svůj hudební odkaz.

⁸² Kronika školy: 40. výročí založení LŠU v Uherském Brodě 1986 - 2012, slova Jaroslava Kovandy

⁸³ Kronika školy: 40. výročí založení LŠU v Uherském Brodě 1986 - 2012

⁸⁴ Základní umělecká škola: 50 let Základní umělecké školy v Uherském Brodě 1946 – 1996, s. 13

⁸⁵ Tamtéž

5 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA UHERSKÝ BROD A SOUČASNOST

Jak už název sám napovídá, tato kapitola se bude zabývat současnou situací a stavem ZUŠ Uherský Brod od doby, kdy se škola stala právním subjektem a její název již byl Základní umělecká škola. Bude se zaměřovat na období 1993 – 2016. Sem patří také údobí, kdy se škola přestěhovala do nové budovy a získala nové prostory pro hudební činnosti. Podkapitoly jsou rozděleny a zaměřeny zvláště na jednotlivá údobí během tohoto třiatvacetiletého rozmezí, ale také na oddělení ZUŠ, kde každé oddělení bude detailněji popsáno. Dále si tato kapitola bude všimnout také organizačních záležitostí v průběhu uvedených let. Dojde k celkovému porovnání vývoje školy od jejího vzniku až po současnost.

5.1 Významná etapa 1993 – 2016

Začneme rokem 1993, kdy se škola, již s názvem Základní umělecká škola, stala 1. ledna právním subjektem. Rok na to se škola v srpnu stěhuje ze Soukenické ulice na klášter dominikánů a školní rok 1994-1995 může začít v nových prostorách.⁸⁶ Začátkem školního roku 1995 je Školským úřadem na místo bývalého ředitele Jaroslava Šmilauera dočasně do vyhlášení konkurzu jmenována ředitelkou školy učitelka výtvarného oboru Hana Mahdalová. V tomto roce se zapsal historicky největší počet žáků – 890.⁸⁷ Celý školní rok 1995 – 1996 je pro školu velmi významný, jelikož je to rok jubilejní – 50. výročí jejího založení. Vyvrcholením tohoto výročí se stal slavnostní koncert v červnu 1996. Vystoupili na něm bývalí žáci a učitelé ZUŠ. Na programu byl i koncert dětského pěveckého sboru Comenius v sále Muzea JAK, koncert Dechového orchestru ZUŠ v atriu Dominikánského kláštera.⁸⁸ Současně k této příležitosti proběhla aukce prací výtvarného oboru a také byl vydán sborník ZUŠ.⁸⁹ O oslavách 50. výročí založení Základní umělecké školy v Uherském Brodě vyšly také články ve Slovácích novinách, kde se zmiňují o programu oslav výročí a v souvislosti s tím o historii školy.

⁸⁶ Základní umělecká škola: 50 let Základní umělecké školy v Uherském Brodě, 1946-1996, s. 13.

⁸⁷ Tamtéž

⁸⁸ Kronika školy: Oslavy 40. výročí založení LŠU v Uherském Brodě 1986 - 2012

⁸⁹ Tamtéž

Stejně jako doposud, tak i v následujících letech se škola úspěšně reprezentovala svými vystoupeními, výstavami, tanečními představeními a účastí v řadě soutěží. Zároveň dětský pěvecký soubor Comenius slaví 15. výročí svého založení, jak jinak, než pěveckými vystoupeními pro veřejnost. Další školní rok, rok 1998 – 1999, na škole pracovalo celkem 15 souborů.⁹⁰ Mnoho pedagogů může říci, že toto číslo je velmi úctyhodné, jelikož většina lidí si nedovede představit, co to obnáší vést úspěšný soubor. Rok na to byl hudební obor rozšířen o výuku hry na varhany. Dále na škole přibylo několik dalších detašovaných pracovišť – Bánov, Nivnice, Prakšice a Strání.

Další významné jubileum si škola připomněla ve školním roce 2000 - 2001, kdy slavila 55 let své činnosti. Kromě obvyklých žákovských besídek a vystoupení byly pořádány pro širokou veřejnost koncerty vážné hudby. Kruh přátel hudby má za sebou už 26. sezónu a velké oblibě se těší stále i koncerty učitelů. Počet souborů působících na škole se rozšířil na 19. Tentýž rok přibylo další detašované působiště, a to Vlčnov. Co se týče zájmu o výuku v oborech, největší byl již tradičně o obor hudební a také i o výuku zpěvu, pravděpodobně proto, že okolní školy ji nenabízejí.⁹¹ Další detašované pracoviště přibylo v roce 2002 – 2003, kde se ke stávajícím připojily Šumice. Do této doby byl pedagogický sbor po dlouhou dobu ve stejném obsazení a dospělo to k tomu, že měl i vysoký věkový průměr (44, 25 let), a proto vedení školy považovalo za nutnost postupnou generační obměnu. Během několika následujících let se postupně věkový průměr pedagogického sboru snižoval, přihlásili se mladší členové. Velkému úspěchu se těšil Taneční orchestr ZUŠ pod vedením Stanislava Sládka, který v tomto období pokřtil své první CD, které bylo podle slov ředitelky Hany Mahdalové unikátní, protože jej nelze koupit. Bylo vydáno pouze 200 kusů a získat ho lze jen jako dárek.⁹²

Učitelský sbor se shodl, že školní rok 2004 – 2005 byl velmi aktivní po stránce účasti na soutěžích. Učitelé školy se svými žáky zúčastnili velmi úspěšně takřka všech soutěží ve všech oborech. Praktické zkušenosti mohli žáci hudebního oboru získávat během všech vystoupení, ale také žákovských koncertů, soutěže Muzikant 2005 a také v 19 souborech, které na škole doposud působily. Jako každoročně, na závěr školního roku se uskutečnil GALAKONCERT, kde se ukázala spolupráce všech čtyř oborů. Za zmínku stojí především taneční skupina, kterou vedl učitel Stanislav Sládek, která nahrála své již druhé CD, které již

⁹⁰ Tamtéž

⁹¹ Tamtéž

⁹² Kronika školy: Oslavy 40. výročí založení LŠU v Uherském Brodě 1986 - 2012

bylo k dostání i v obchodech. V letech 2006 – 2007 se škola stává příspěvkovou organizací Zlínského kraje a je součástí školského rejstříku. Škola se i nadále musela potýkat s problémem vhodných prostor pro kolektivní a skupinovou výuku hudebního oboru a oboru LDO, která částečně probíhala v místním Domě kultury, kde však škola musela platit nájem. Naštěstí město Uherský Brod učinilo konečně zásadní krok a byl vypracován projekt na rekonstrukci budov bývalého Stavebního učiliště pro potřeby Základní umělecké školy UB. Samotná rekonstrukce probíhala až od roku 2011. V novém objektu měly zázemí všechny obory, z nichž některé do této doby provozovaly svoji činnost mimo budovu školy. Celá rekonstrukce byla dokončena v říjnu 2012.⁹³ A již v listopadu téhož roku se škola přestěhovala do nových prostor a všechny obory byly pod jednou střechou v rámci jedné budovy.

5.2 Hudební obor

Hudební obor je ze všech oborů na škole nejstarší a dodnes patří mezi nejpočetnější obory základní umělecké školy. Je to pravděpodobně dáno nejdelší tradicí. Je rozdělen do několika nástrojových oddělení, přičemž každé z nich má svého vedoucího, který organizačně své oddělení řídí. Jsou to oddělení klavírní, které vede Pavla Stojaspalová, oddělení elektrických klávesových nástrojů, kam se řadí i varhany a původní oddělení lidových nástrojů a zpěvu, jehož vedoucí je Eva Valečková, dále je to smyčcové oddělení, které vede Hana Červenková, dechové oddělení Tomáše Komárka, kytarové oddělení, které obsahuje i bicí nástroje vede Vlasta Vrátná. Nově bylo zřízeno oddělení hudební nauky a teorie, jehož vedoucím je Tomáš Lekeš. Hudební obor také vede několik souborů a těles, z nichž některé mají dlouholetou tradici. Jedním z těch starších souborů, které byly již zmíněny, je dětský cimbálový soubor Šablíčka. Dále je to Dechový soubor, Přípravný smyčcový soubor, Smyčcové kvarteto, Smyčcový komorní soubor, Kytarový soubor, Flétnový soubor, Klávesový soubor, Pěvecký soubor a Akordeonová komorní hra. V roce 2015 se na hudební obor zapsalo 585 žáků.⁹⁴ Důležitým předpokladem pro přijetí dítěte do základní umělecké školy je úspěšné vykonání přijímacího řízení.

⁹³ ZUŠ Uherský Brod: *Nové prostory pro umělecké vzdělávání* [online]. Uherský Brod: Základní umělecká škola Uherský Brod, 2008 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.zus-ub.cz/cs/projekt-zus-10>

⁹⁴ Kronika školy: Slavnostní otevření ZUŠ 3. 10. 2012, rok 2014-2015

Výuka probíhá formou individuálního vyučování, žák dochází každý týden do výuky, která trvá 45 minut. Jednou z výhod je individuální přístup učitele k žákovi a možnost učitele naplno se věnovat potřebám jednotlivých žáků. Obor je rozdělen do dvou cyklů.⁹⁵ Součástí výuky hry na nástroj je i hudební nauka, která je vyučována do 5. ročníku studia. Škola nabízí speciální hudební nauku pro přípravu ke studiu na konzervatoři, hodinu základů skladby, varhanní improvizaci, hudební klub a pěvecký seminář.⁹⁶ I když jako nejstarší obor školy měl hudební obor možnost se vyvíjet delší dobu než ostatní obory, neznamená to, že ostatní obory jsou méně významné.

5.3 Výtvarný obor

Výtvarný obor je druhým nejstarším oborem na škole. Svoji činnost zahájil ve školním roce 1965 – 1966, kdy prvními pedagogy byli Rudolf Kubíček a František Crla. V současné době vede výtvarný obor Svatava Haluzová. Dále zde vyučují bývalé absolventky Markéta Trčková a Lenka Blahová a jednu skupinu žáku vede na krátký úvazek ředitelka školy Hana Mahdalová.⁹⁷ Tento obor není rozdělen na oddělení. Jeho podíl na rozvoji osobnosti studenta je důležitým prvkem k vytvoření osobnosti, která má obohacenou svoji citovou stránku a má také smysl pro estetiku. Člověk se naučí hodnotit a vnímat umělecká díla, k čemuž je však nutné znát historické souvislosti ve výtvarné kultuře. Je tedy nutné mít určité dovednosti, ale také vědomosti v daném oboru. Cílem je probudit ve studentovi smysl pro estetiku a dokázat je posoudit. Jeho teoretické znalosti a praktické zkušenosti by měly studenta dovést k profesionalitě a možnosti zvolit si výtvarnou výchovu jako svoji profesi. Jako každý obor na umělecké škole, i tento připravuje studenta k dalšímu vzdělávání a umožňuje mu hlásit se na umělecké obory v budoucnu. Na výtvarný obor se v roce 2015 přihlásilo 214 žáků.⁹⁸ Ateliéry tohoto oboru jsou součástí hudební školy až od roku 2012, kdy se škola přestěhovala do nové budovy, a výtvarný obor se stal součástí nového objektu školy. Žáci jsou řazeni do skupin podle věku a mají své vyučovací hodiny v rozsahu 3 vyučovacích hodin jednou za týden.⁹⁹ Každý měsíc se konají vernisáže a výstavy děl studentů. Jakožto druhý nejstarší obor společně s hudebním oborem, již od svých počátků tyto dva obory těsně spolupracovaly při různých

⁹⁵ Výroční zpráva o činnosti ZUŠ pro akademický rok 2014 - 2015

⁹⁶ Tamtéž

⁹⁷ Tamtéž

⁹⁸ Kronika školy: Slavnostní otevření ZUŠ 3. 10. 2012, rok 2014-2015

⁹⁹ Výroční zpráva o činnosti ZUŠ pro akademický rok 2014 - 2015

oslavách, výročí, akcích, koncertů, atd. Tak je tomu i nadále, avšak přibýly k nim dva další obory.

5.4 Taneční obor

Taneční obor je druhým nejmladším oborem školy a od svých počátků se zabývá ve své výuce kulturou pohybu, což by mělo být nedílnou složkou umění, zvláště pak nedílnou součástí všestranného rozvoje mladého člověka. Po dvouleté přípravě předškolních dětí se žáci učí náročnějším prvkům, až se pohyb vypracuje do dokonalosti. Taneční obor byl založen v roce 1970 a během svého působení se jeho žáci umisťovali na nejlepších místech v hodnocení. Od školního roku 2015/2016 vyučuje v tanečním oboru ZUŠ Uherský Brod učitelka Milina Veprentsova.¹⁰⁰ Absolventi tohoto oboru se dále hlásí na umělecké školy, nejen v České Republice. Příkladem může být absolventka tanečního oboru ZUŠ Uherský Brod, která po absolvování vystudovala Přírodovědeckou fakultu UK v Praze, Hudební fakultu AMU v Praze a Dance and Music Academy ve Finsku. Nyní je členkou souboru Pražského komorního baletu, tančí v Národním divadle a v muzikálových představeních divadla Broadway a Hybernia.¹⁰¹ Tímto se můžeme přesvědčit o kvalitě výuky tance na ZUŠ v Uherském Brodě, která dává svým absolventům základy, které je později mohou dovést i do Národního divadla. Taneční obor v roce 2015 přijal 46 studentů.¹⁰²

5.5 Literárně-dramatický obor

V neposlední řadě se zmíníme o literárně-dramatickém oboru, který je mezi obory nejmladší. Tento obor vychovává své žáky v dramatické, přednesové, slovesné činnosti a činnosti hry s loutkou. Základem výuky jsou i znalosti v základech historie dramatické a slovesné tvorby, v přípravě vlastního představení a také návštěvy divadelních a filmových představení, koncertů, atd. Výuka je přístupná dětem, studentům či dospělým a probíhá v odpoledních hodinách. Obor vychovává budoucí profesionály nebo i amatérské divadelníky. Výuku vede Roman Švehlík. Na literárně-dramatický obor bylo v roce 2015 přijato 58 žáků.¹⁰³

¹⁰⁰ Tamtéž

¹⁰¹ Kronika školy: Oslavy 40 výročí založení LŠU 1986 - 2012

¹⁰² Kronika školy: Slavnostní otevření ZUŠ 3. 10. 2012, rok 2014-2015

¹⁰³ Tamtéž

5.6 Celkový náhled na vývoj školy

Poslední podkapitola je určena k celkovému zhodnocení vývoje školy od jejího vzniku až po současnost, po rok 2016, a také hodnocení významu školy v regionu. Když se ohlédneme zpět na její začátky, můžeme si všimnout rozdílů v mnoha směrech. Vhodné je zmínit nárůst počtu žáků, poněvadž to svědčí o zájmu vzdělávat se v oboru umění a také o kvalitě výuky na škole. V roce 1946 bylo na škole zapsáno 82 žáků, nyní to činí 903 žáků. S tím ale také souvisí fakt, že na počátku měla škola pouze jeden obor, hudební, a v něm působilo 82 žáků. Nyní má škola 4 obory a dohromady ve všech čtyřech oborech má 903 studenty. Současně vzrostl i počet pedagogů. K roku 2015 škola zaměstnávala 43 pedagogy, z nichž 6 vyučovalo externě. Škola se může těmito čísly chlubit. Za celou dobu činnosti škola jako instituce vystřídalala své působiště ve 4 budovách – jako první posloužila budova bývalé Smetanovy restaurace, druhým působištěm byl Panský dům, dále pak Dominikánský klášter a nynějším působištěm je budova bývalého Stavebního učiliště, kde nyní sídlí ZUŠ se všemi svými obory. Během svého působení se škola zúčastnila stovek vystoupení, soutěží, recitálů, koncertů, uspořádala mnoho výstav a účastnila se mnoha významných akcí týkajících se hudebního světa. Je to takové množství, že by obsáhlo samostatnou knihu. Během svých činných let se na škole vystřídalalo mnoho ředitelů, z nichž asi nejdelší funkční období (kromě nynější ředitelky Hany Mahdalové) měl právě František Veselka. Níže se můžete přesvědčit.

Ředitelé školy od roku 1946 - 2016¹⁰⁴	
Josef Brabec	1946 – 1950
František Veselka	1950 – 1970
Vladimír Křepelka	1970 – 1975
Josef Hošek	1975 – 1990
Jaroslav Kovanda	1990 – 1992
Jaroslav Šmilauer	1992 – 1995
Hana Mahdalová	od roku 1995

¹⁰⁴ Základní umělecká škola: 50 let Základní umělecké školy v Uherském Brodě 1946-1996, s. 19.

V současné době škola spolupracuje s několika školami, od mateřských škol až po střední školy, také spolupracuje s ústavem sociální péče, Domem kultury, Domem dětí, Muzeem Jana Ámose Komenského v Uherském Brodě, místní Charitou, Domy s pečovatelskou službou a samozřejmě také spolupracuje s Městem Uherský Brod.¹⁰⁵ Jelikož se píše rok 2016, Základní umělecká škola Uherský Brod nyní připravuje další oslavy významného jubilea, a to výročí 70 let od založení. Dle připravovaného programu zde budou účinkovat soubory školy, pedagogové a absolventi školy a samozřejmě i pěvecký sbor Dvořák s dirigentem Ing. Antonínem Veselkou.

¹⁰⁵ Tamtéž

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo poskytnout informace o vývoji Základní umělecké školy Uherský Brod od jejího vzniku až po současnost a také o kulturním dění v Uherském Brodě.

První kapitola se zabývá všeobecným pohledem na okolnosti vzniku samotného města Uherský Brod a zachycuje první zmínky o hudebním životě ve městě. Druhá kapitola se věnuje prvním čtyřem letům působení Hudební školy po jejím vzniku. Třetí kapitola nás seznamuje s životem a profesí jednoho ze zakladatelů Hudební školy Františka Veselky a s jeho činností v pěveckém sboru Dvořák. Čtvrtá kapitola nastiňuje vývoj školy pod vedením Františka Veselky a seznamuje nás s významnými událostmi tohoto období. Poslední kapitola podává přehled současné situace školy a věnuje pozornost jednotlivým hudebním i nehudebním oborům na škole.

Tato práce je pojatá spíše jako průřez historií Základní umělecké školy Uherský Brod a jejím vývojem. Přesto doufám, že čitateli poskytne mnoho užitečných a nových informací o této vzdělávací instituci.

Resumé

Bakalářská práce se zabývá vznikem a vývojem Základní umělecké školy Uherský Brod a také jedním ze zakladatelů školy Františkem Veselkou, který se svojí účastí při vzniku a účastí na provozu umělecké školy podílel na jejím zviditelnění ve městě a okolí a současně nasměroval její další vývoj.

Současně je zde zmíněno několik pedagogů a významných osobností, které se svojí uměleckou činností přispěli k vývoji této instituce a také k rozšíření hudebního života ve městě Uherský Brod. Byli to František Veselka, Emil Hába, Josef Brabec, Vojtěch Novák, Emanuel Pospíšil, Drahomíra Zellerová, Miroslav Zicha, Josef Kouřil, Antonín Settari, Aleš Bosák, Mojmír Valíček. Dále pak J. V. Hauerland, Ferdinand Reska, Emil Drvota, Rudolf Tomici, Vladimír Stojan a Miroslav Grossman. Práce také zmiňuje instituce, ve kterých škola vykonávala svoji činnost. Je to budova bývalé Smetanovy restaurace, Panský dům, Dominikánský klášter a budova bývalého Stavebního učiliště.

Summary

This thesis deals with the formation and development of Elementary art school Uherský Brod and one of its founders František Veselka who with his participation in the formation and participation in the operation of art school contributed to its visibility in the town and around and directed its future development.

Simultaneously, the thesis mentions a number of educators and prominent personalities who with their activities contributed to the development of this institution and also to expand the musical life in Uherský Brod. They were František Veselka, Emil Hába, Josef Brabec, Vojtěch Novák, Emanuel Pospíšil, Drahomíra Zellerová, Miroslav Zicha, Josef Kouřil, Antonín Settari, Aleš Bosák, Mojmir Valíček. Furthermore, J. V. Hauerland, Ferdinand Reska, Emil Drvota, Rudolf Tomiči, Vladimír Stojan and Miroslav Grossman. The work also mentions the institutions in which the school carried out its activities. It is the building of the former restaurant Smetana, Manor house, a Dominican monastery and the building of the former Building school.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literatura

BARTOŠ, Josef, Ludmila HLAĐÁKOVÁ, Ladislav HOSÁK, et al. *Uherský Brod: minulost i současnost slováckého města*. 1. Brno: Blok, 1971. ISBN 47-021-72.

BARTOŠÍKOVÁ, Alena. *Třicet životních cest - osobností a významných lidí města Uherský Brod*. 1. Havlíčkův Brod: František Chludil, 2014. ISBN 978-80-87298-03-9.

KOUBOVÁ, Martina. *Pěvecký sbor Dvořák: nositel sborových tradic v Uherském Brodě*. Olomouc, 1995. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Fakulta pedagogická, Katedra hudební výchovy a vědy. Vedoucí práce Doc. PhDr. Karel Steinmetz, CSc.

KUSÁK, Jiří. *Emil Hába: Interregionální průsečíky hudební kultury Moravy a Slezska 20. století*. 1. Ostrava: Repronis, 2006. ISBN 80-7368-188-9.

Místní tisk: *Uherskobrodský zpravodaj 1945*, č. 13

Místní tisk: *Uherskobrodský zpravodaj 1946*, č. 9

NEKUDA, Vladimír a kolektiv. *Uherskohradištsko*. 1. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 1982. ISBN 59-172-80.

SOBKOVÁ, Eva. *Pěvecký sbor Dvořák v Uherském Brodě: představitel sborového zpěvu na Slovácku*. Olomouc, 1984. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Fakulta pedagogická, Katedra hudební výchovy a vědy. Vedoucí práce PhDr. Jaromír Borovička.

Základní umělecká škola: *20 let Lidové školy umění v Uherském Brodě*, Uherský Brod 1946 - 1966

Základní umělecká škola: *50 let Základní umělecké školy v Uherském Brodě 1946 – 1996*

Základní umělecká škola: *Průvodce výstavou k 120. výročí sborového zpěvu v uherském Brodě (1869 – 1989)*

Internetové zdroje

Klub přátel hudby [online]. Uherský Brod: Základní umělecká škola Uherský Brod, 2008 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.zus-ub.cz/cs/aktuality/kruh-pratel-hudby-9.html>

Pravidla školení soutěže Muzikant. *ZUŠ Uherský Brod* [online]. Uherský Brod: Akineta solutions, 2008 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.zus-ub.cz/cs/muzikant>

ZUŠka?ZUŠka!: Státní ZUŠ Zlínského kraje. *ZUŠka?ZUŠka!* [online]. 2014 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.zuskazuska.cz/fest-zuska-zuska-2016/>

ZUŠ Uherský Brod: Nové prostory pro umělecké vzdělávání [online]. Uherský Brod: Základní umělecká škola Uherský Brod, 2008 [cit. 2016-04-07]. Dostupné z: <http://www.zus-ub.cz/cs/projekt-zus-10>

Uherský Brod: Historie města. *Uherský Brod* [online]. Uherský Brod, 2003 [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.ub.cz/info/historie-mesta?&expandMenu=16>

Prameny

Materiály Muzea Jana Ámose Komenského v Uherském Brodě

Kronika školy: Hudební škola v Uherském Brodě 1946 – 1986. Archiv ZUŠ Uherský Brod

Kronika školy: 40. výročí založení LŠU v Uherském Brodě 1986 – 2012. Archiv ZUŠ Uherský Brod

Kronika školy: Slavnostní otevření ZUŠ 3. 10. 2012. Archiv ZUŠ Uherský Brod

Výroční zpráva o činnosti ZUŠ pro akademický rok 2014 – 2015. Archiv ZUŠ Uherský Brod

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

HŠ – hudební škola

MŠU - městská hudební škola

LŠU – lidová škola umění

ZUŠ – základní umělecká škola

VO – výtvarný obor

HO – hudební obor

TO – tančení obor

LDO – literárně-dramatický obor

UB – Uherský Brod

ŠVP – Školní vzdělávací program

MŠMT – Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy

ZK – Zlínský kraj

KP – Klub přátel školy

FNO – Fond národní obnovy

MNV – místní národní výbor

ZNV – zemský národní výbor

PHV – Přípravná hudební výchova

STM – soutěže tvořivosti mládeže

ČSM – Československý svaz mládeže

ČSR – Československá republika

ČSSP – Československo – sovětské přátelství

MHÚ – městský hudební ústav

ZHŠ – základní hudební škola

KNV – krajský národní výbor

MěNV – městský národní výbor

SSSR – Svaz sovětských socialistických republik

JAK – Jan Ámos Komenský

KPH – Klub přátel hudby

ONV – okresní národní výbor

MVKSC – městský výbor komunistické strany Československa

UK – Univerzita Karlova

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Josef Brabec.....	5
Příloha 2: František Veselka	5
Příloha 3: Hana Mahdalová.....	6
Příloha 4: Panský dům.....	6
Příloha 5: Detašované pracoviště v Bojkovicích.....	7
Příloha 6: Budova LŠU v Uherském Brodě v Soukenické ulici	7
Příloha 7: Dominikánský klášter	8
Příloha 8: Nová budova ZUŠ v Uherském Brodě	8
Příloha 9: Interiér ZUŠ v Uherském Brodě.....	9
Příloha 10: Pěvecký sbor Comenius.....	9
Příloha 11: Dechový soubor.....	10
Příloha 12: Pedagogický sbor 1952.....	10
Příloha 13: Pedagogický sbor 2015.....	11
Příloha 14: Vystoupení žáků ZUŠ na Koncertu ke Dnu evropské hudby v Rudolfinu.....	11
Příloha 15: Žáci ZUŠ Uherský Brod v Rudolfinu.....	12
Příloha 16: Vystoupení pěveckého sboru Dvořák pod vedením dirigenta Ing. Antonína Veselky	12
Příloha 17: Vystoupení kytarového souboru na Galakonzertě 2015.....	13
Příloha 18: Vystoupení dětského cimbálového souboru Šablíčka	13
Příloha 19: Hudební sál školy	14
Příloha 20: Třída výtvarného oboru	14
Příloha 21: Počítačová učebna školy.....	15
Příloha 22: Sál tanečního oboru	15
Příloha 23: Umělecká galerie školy	16
Příloha 24: Učebna hudební nauky	16

PŘÍLOHY

Příloha 1: Josef Brabec

(fotoarchiv ZUŠ Uherský Brod)

Příloha 2: František Veselka

(fotoarchiv ZUŠ Uherský Brod)

Příloha 3: Hana Mahdalová

(fotoarchiv ZUŠ Uherský Brod)

Příloha 4: Panský dům

(fotoarchiv ZUŠ Uherský Brod)

Příloha 5: Detašované pracoviště v Bojkovicích

(fotoarchiv ZUŠ Uherský Brod)

Příloha 6: Budova LŠU v Uherském Brodě v Soukenické ulici

(fotoarchiv ZUŠ Uherský Brod)

Příloha 7: Dominikánský klášter

(fotoarchiv ZUŠ Uherský Brod)

Příloha 8: Nová budova ZUŠ v Uherském Brodě

(fotoarchiv ZUŠ Uherský Brod)

Příloha 9: Interiér ZUŠ v Uherském Brodě

(http://zus-ub.rajce.idnes.cz/Interier_skoly/)

Příloha 10: Pěvecký sbor Comenius

(fotoarchiv ZUŠ Uherský Brod)

Příloha 11: Dechový soubor

(fotoarchiv ZUŠ Uherský Brod)

Příloha 12: Pedagogický sbor 1952

(fotoarchiv ZUŠ Uherský Brod)

Příloha 13: Pedagogický sbor 2015

(<http://www.zus-ub.cz/cs/aktuality/pedagogicky-sbor-v-cervnu-2015.html>)

Příloha 14: Vystoupení žáků ZUŠ na Koncertu ke Dnu evropské hudby v Rudolfinu

(http://zus-ub.rajce.idnes.cz/Koncert_zaku_ZUS_s_Ceskou_filharmonii_-_21._6._2015/)

Příloha 15: Žáci ZUŠ Uherský Brod v Rudolfinu

(http://zus-ub.rajce.idnes.cz/Koncert_zaku_ZUS_s_Ceskou_filharmonii_-_21._6._2015/)

Příloha 16: Vystoupení pěveckého sboru Dvořák pod vedením dirigenta Ing. Antonína Veselky

(<http://ps-dvorak.webnode.cz/fotogalerie/vanocni-koncert-ps-dvorak-20-12-2015-uhersky-brod/>)

Příloha 17: Vystoupení kytarového souboru na Galakonzertě 2015

(http://zus-ub.rajce.idnes.cz/GALAKONCERT_15_5_2015/)

Příloha 18: Vystoupení dětského cimbalového souboru Šablička

(http://zus-ub.rajce.idnes.cz/GALAKONCERT_15_5_2015/)

Příloha 19: Hudební sál školy

(http://zus-ub.rajce.idnes.cz/Interier_skoly/)

Příloha 20: Třída výtvarného oboru

(http://zus-ub.rajce.idnes.cz/Interier_skoly/)

Příloha 21: Počítačová učebna školy

(http://zus-ub.rajce.idnes.cz/Interier_skoly/)

Příloha 22: Sál tanečního oboru

(http://zus-ub.rajce.idnes.cz/Interier_skoly/)

Příloha 23: Umělecká galerie školy

(http://zus-ub.rajce.idnes.cz/Interier_skoly/)

Příloha 24: Učebna hudební nauky

(http://zus-ub.rajce.idnes.cz/Interier_skoly/)

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Romana Bandriová
Katedra:	Katedra hudební výchovy
Vedoucí práce:	PaedDr. Lena Pulchertová, Ph.D.
Rok obhajoby:	2016

Název práce:	Základní umělecká škola Uherský Brod a osobnost jejího zakladatele Františka Veselky
Název v angličtině:	Elementary art school Uherský Brod and its founder František Veselka
Anotace práce:	Bakalářská práce se zabývá vznikem a historickým vývojem Základní umělecké školy Uherský Brod a také její současnou situací. Zaměřuje se na významné etapy jejího vývoje, významné události a na vývoj hudebních i nehudebních oborů. Součástí práce je také osobnost jednoho ze zakladatelů školy Františka Veselky a jeho vliv na vývoj školy během jeho působení.
Klíčová slova:	Základní umělecká škola Uherský Brod, František Veselka
Anotace v angličtině:	The bachelor thesis deals with the origin and historical development of the Elementary Art School Uherský Brod and its current situation. It focuses on the important stages of its development, major events and the development of musical and non-musical disciplines. The work also includes the personality of one of the founders of the school Frantisek Veselka and its influence on the development of the school during his tenure.
Klíčová slova v angličtině:	Elementary art school Uherský Brod, František Veselka
Přílohy vázané v práci:	24 obrazových příloh
Rozsah práce:	49 s.
Jazyk práce:	Čeština